

**SPARKASSE BANK DD
BOSNA I HERCEGOVINA**

Finansijski izvještaji za godinu
završenu 31. decembra 2023.
i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Strana</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 8
Izvještaj o finansijskom položaju	9
Izvještaj o bilansu uspjeha	10
Izvještaj o ukupnom rezultatu	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12
Izvještaj o tokovima gotovine	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 – 86
Dodatak:	
Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine	87

Odgovornost za finansijske izvještaje

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za izradu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog položaja Banke, rezultata njenog poslovanja i tokova gotovine u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku. Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i njihovu dosljednu primjenu; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini Banke na usvajanje.

Finansijske izvještaje na stranicama od 9 do 86 odobrila je Uprava Banke 12. aprila 2024. godine za slanje Nadzornom odboru, a u ime Banke su potpisani kako slijedi:

Za i u ime Sparkasse Bank dd BiH:

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničaru društva Sparkasse Bank dd Bosna i Hercegovina:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, fer prezentuju finansijski položaj Sparkasse Bank dd Bosna i Hercegovina („Banka“) na dan 31. decembra 2023. godine, kao i finansijski rezultat i novčane tokove Banke za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji Banke obuhvataju:

- Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine;
- Izvještaj o bilansu uspeha za godinu završenu na taj dan;
- Izvještaj o ukupnom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- Izvještaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan; i
- bilješke uz finansijske izvještaje, koje sadrže informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSRev). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standard za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost:
2.847 hiljada bosansko-hercegovačkih konvertibilnih maraka („BAM“), što predstavlja 1% od neto imovine Banke

Ključna pitanja revizije

- Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata
-

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Izvršnog odbora, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Izvršnog odbora, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima kao cjelini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Banke, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Banke posluje.

Značajnost

Na obim naše revizije uticala je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti Banke za finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti	2.847 hiljade KM
Osnov za definisanje	1% od neto imovine Banke
Obrazloženje za primijenjeni nivo značajnosti	Neto imovina je najvažniji indikator učinka za ključne zainteresovane strane Banke. Na osnovu ovoga, revizorski tim je odlučio da koristi neto imovinu kao mjerilo značajnosti, jer smatramo da je to ono što korisnike finansijskih izvještaja najviše zanima. S obzirom na vlasničku strukturu, poziciju Banke na tržištu i druge faktore, zaključili smo da je određivanje praga od 1% prikladno.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Pogledati Napomenu 33 „Upravljanje rizicima“, Napomenu 3 „Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori procjene“, Napomenu 21 „Umanjenje vrijednosti i rezervisanja“ i Napomenu 7 „Finansijska imovina po amortiziranom trošku“ uz finansijske izvještaje za detaljne informacije o očekivanim kreditnim gubicima („ECL“) od kredita i potraživanja od komitenata.

Na dan 31. decembar 2023. godine, bruto krediti i potraživanja od komitenata i ispravka vrijednosti za ECL iznosili su 1.513.166 hiljada BAM, odnosno 75.967 hiljada BAM.

Fokusirali smo se na ovo područje tokom revizije zbog značaja iznosa koji su uključeni u finansijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne procjene kako o vremenskom toku, tako i o veličini ECL-a, što ga čini složenim područjem računovodstva.

Za kredite u Fazi 1, ispravke vrijednosti za ECL se obično zajednički mjere u iznosu jednakom ECL-u za period od 12 mjeseci. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, ispravke vrijednosti ECL mjere se kao ECL tokom trajanja ugovora. Za kredite u statusu neizmirivanja obaveza za koje se smatra da nisu pojedinačno značajni, ECL se procjenjuje na grupnom nivou.

U svim gore navedenim slučajevima ECL se određuje koristeći ključne pretpostavke kao što su vjerovatnoća da komitent počne sa kašnjenjem u plaćanju i dođe u status neizmirivanja obaveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost po kreditima koji su u statusu neizmirivanja obaveza („EAD“) i procijenjeni gubici od kredita koji su u statusu neizmirivanja obaveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za kredite koji su u statusu neizmirivanja obaveza za koje se smatra da su značajni na nivou komitenta, ECL se određuje na individualnoj osnovi. U tim se slučajevima ECL određuje pomoću ključnih pretpostavki kao što su vjerovatnoće scenarija, očekivani novčani tokovi kao i očekivani prihodi od realizacije kolaterala (gdje je to primjenjivo).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („FBA“) objavila je Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja propisuje minimalne stope umanjivanja vrijednosti pri izračunu ECL-a. Odluka se primjenjuje od 1. januara 2020. godine pa nadalje. Stope propisane Odlukom nadjačavaju rezultate procjena statističkih modela kako je gore objašnjeno u onim slučajevima kada stope date Odlukom dovode do viših nivoa ECL-a.

Naš revizijski pristup uključio je sljedeće procedure:

- Stekli smo detaljno razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koju je primijenila Banka, te prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat provedbe Odluke.
- Procijenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja i testirali ključne kontrole, prema potrebi.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u području kritičnih podataka, uključujući proces dodjele kredita i potraživanja od komitenata u odgovarajuće ECL nivoe kreditnog rizika i procjenu kolaterala, a također smo procijenili okvir za nezavisnu provjeru PD i LGD modela, rezultate validacije parametara rizika i sveukupno upravljanje modelom za izračunavanje ECL-a.
- Testirali smo tačnost kritičnih podataka u izvornim sistemima i njihov unos u sistem za ECL izračun (PD, LGD i rangiranje komitenata).
- Procijenili smo postupak uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjenu ECL-a.
- Testirali smo statističke modele koje je Uprava koristila za utvrđivanje ključnih pretpostavki (PD, LGD, EAD) kako bismo procijenili da li je postupak izračuna bio u skladu s našim očekivanjima.
- Analizirali smo analizu osjetljivosti za PD kako bismo razumjeli i diskutovali o ovom pokretaču neizvjesnosti procjene na kojem se zasniva ECL model.
- Testirali smo, na uzorku, prikladnost dodjele kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika u skladu sa internim metodologijama Banke.
- Testirali smo, na uzorku, dodjele kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika, uključujući preklapanja nivoa kreditnog rizika.
- Verifikovali smo usklađenost rezultata sistema za ECL izračun sa računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na uzorku, adekvatnost pojedinačnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, procjenjujući prognoziranje scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.
- Testirali smo, na uzorku, provedbu Odluke u vezi minimalnih stopa umanjivanja vrijednosti.
- Angažirali smo naše tehničke stručnjake za kreditni rizik kako bi nam pomogli u kompletiranju ove procjene.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije, dobijene do datuma ovog revizorskog izvještaja, obuhvataju Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (koji ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonzistentnosti između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da o toj činjenici izvijestimo. U tom smislu, ne postoji ništa o čemu bi trebali da izvijestimo.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Banku ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MSRev uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSRev, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizorskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Banka prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.

Između ostalog, mi komuniciramo sa Nadzornim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Nadzornom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Nadzornim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj nezavisnog revizora je Thomas Magill.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Mirza Bihorac, Direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

12. april 2024.

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4	380.414	331.488
Finansijska imovina po fer vrijednost kroz bilans uspjeha	5	167	157
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	6	151.795	145.159
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	7	1.684.513	1.592.077
<i>Obavezna rezerva kod CBBiH</i>	7.1	187.801	173.170
<i>Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija</i>	7.2	43.204	65.570
<i>Kredit i potraživanja od klijenata</i>	7.3	1.437.199	1.341.616
<i>Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku</i>	7.4	16.309	11.721
Derivatni finansijski instrumenti - imovina	-	2	-
Odgodena porezna imovina	27	4.121	3.604
Nekretnine i oprema	8	31.102	30.456
Imovina s pravom korištenja	9	3.685	3.037
Ulaganja u investicijske nekretnine	10	1.426	1.461
Nematerijalna imovina	11	3.821	3.670
Ulaganja u pridružena društva	12	607	607
Dugoročna imovina namijenjena prodaji	13	4	61
Ostala imovina i potraživanja	14	1.099	1.120
Ukupno imovina		2.262.756	2.112.897
Obaveze i kapital			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	15	1.958.931	1.830.247
<i>Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija</i>	15.1	154.756	147.594
<i>Depoziti od klijenata</i>	15.2	1.735.437	1.620.768
<i>Uzeti krediti</i>	15.3	56.617	51.235
Obaveze po osnovu najmov	15.4	3.745	3.047
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	15.5	8.376	7.603
Derivatni finansijski instrumenti - obaveze	-	2	-
Obaveze za porez na dobit		438	266
Rezervisanja	16	16.871	17.467
<i>Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija</i>		11.575	12.761
<i>Sudski sporovi</i>		568	792
<i>Ostala rezervisanja</i>		4.728	3.914
Ostale obaveze	17	1.839	1.781
Ukupne obaveze		1.978.081	1.849.761
Dionički kapital	18	86.473	86.473
Dionička premija		3.000	3.000
Statutarne rezerve		45.205	45.205
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		-6.808	-5.676
Akumulirana neraspoređena dobit		156.805	134.134
<i>Profit tekuće godine</i>		32.671	25.673
<i>Akumulirana neraspoređena dobit iz prethodnih godina</i>		124.134	108.461
Ukupno kapital		284.675	263.136
Ukupno obaveze i kapital		2.262.756	2.112.897

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o bilansu uspjeha
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi		73.278	60.610
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku		71.398	58.874
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		1.880	1.736
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi		-11.556	-8.724
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku		-11.556	-8.724
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	19	61.722	51.886
Prihod od naknada i provizija		42.645	39.398
Rashodi od naknada i provizija		-10.377	-9.144
Neto prihod od naknada i provizija	20	32.268	30.254
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	21	-10.267	-11.096
Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		-10.249	-10.943
Neto kreditni gubici / (neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka) od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		-8	10
Rezervisanja za sudske sporove		208	-40
Neto kreditni gubici / (neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka) od ostalih rezervisanja		-218	-123
Ostali dobiti i gubici od finansijske imovine		-101	522
Neto dobiti/(gubici) od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		-111	492
Neto efekti promjene vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		10	30
Neto pozitivne / negativne kursne razlike	22	3.606	3.498
Dobici i gubici od dugoročne nefinansijske imovine		-25	332
Neto dobiti / gubici od otuđenja nekretnina i opreme		67	-16
Neto dobiti / gubici od otuđenja nematerijalne imovine		-	-132
Neto dobiti / gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji	13	714	990
Ostali neto gubici / dobiti od ostale nefinansijske imovine		-806	-510
Ostali prihodi	23	5.013	2.897
Troškovi zaposlenih	24	-23.552	-22.502
Troškovi amortizacije	25	-5.486	-5.415
Ostali troškovi i rashodi	26	-27.622	-22.436
Dobit prije poreza		35.556	27.940
Tekući porez na dobit		-3.277	-2.780
Odgođeni porez na dobit		392	513
Porez na dobit	27	-2.885	-2.267
Dobit		32.671	25.673
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada	28	37,78	29,69

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o ukupnom rezultatu
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2023	2022
Dobit		32.671	25.673
Ostali ukupni rezultat		-1.132	-7.976
<i>Stavke koje se mogu reklasifikovati u bilans uspjeha</i>		-1.132	-7.976
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	6	-1.257	-8.862
Odgođeni porezi na stavke koje se mogu reklasifikovati		125	886
<i>Stavke koje se neće reklasifikovati u bilans uspjeha</i>		-	-
Ukupni rezultat		31.539	17.697

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Statutarne rezerve	Revalorizac ione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Akumuliran a neraspoređ ena dobit	Ukupno kapital
1. januar 2022.	86.473	3.000	45.205	2.300	108.461	245.439
<i>Dobit</i>	-	-	-	-	25.673	25.673
<i>Ostali ukupni rezultat</i>	-	-	-	-7.976	-	-7.976
<i>Ukupni rezultat</i>	-	-	-	-7.976	25.673	17.697
31. decembar 2022.	86.473	3.000	45.205	-5.676	134.134	263.136
1. januar 2023.	86.473	3.000	45.205	-5.676	134.134	263.136
<i>Dobit</i>	-	-	-	-	32.671	32.671
<i>Ostali ukupni rezultat</i>	-	-	-	-1.132	-	-1.132
<i>Ukupni rezultat</i>	-	-	-	-1.132	32.671	31.539
<i>Isplaćene dividende</i>	-	-	-	-	-10.000	-10.000
31. decembar 2023.	86.473	3.000	45.205	-6.808	156.805	284.675

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o tokovima gotovine
za godinu završenu 31.12.2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2023.	2022.
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	70.605	60.232
Odlivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	-10.980	-8.577
Prilivi od od naknada i provizija	38.758	39.644
Odlivi od od naknada i provizija	-2.035	-9.360
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate	4.106	4.071
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	-23.775	-23.244
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova	-21.408	-18.357
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	1.554	1.103
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	-4.121	-3.969
Plaćeni porez na dobit	-3.165	-3.119
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama	49.539	38.424
Neto povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	-14.420	-11.418
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka	22.444	-55.855
Neto povećanje kredita i potraživanja od klijenata	-110.412	-146.268
Neto (povećanje) / smanjenje ostale imovine i potraživanja	-	-4.090
Neto povećanje / (smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija	6.682	4.950
Neto povećanje depozita od klijenata	114.558	141.821
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku	-	-3.666
Neto povećanje rezervisanja za obaveze	-16	325
Neto povećanje ostalih obaveza	1.305	635
NETO GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	69.680	-35.142
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi po osnovu nabavke finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	-26.892	-10.651
Prilivi po osnovu naplate finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	17.928	18.357
Nabavka nekretnina i opreme	-3.357	-1.970
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina i opreme	83	599
Nabavka investicijskih nekretnina	-	-488
Nabavka nematerijalne imovine	-1.674	-872
NETO GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI	-13.912	4.975
GOTOVINSKI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi za plaćene dividende	-10.000	-
Prilivi od kredita od banaka	18.247	35.205
Otplate glavnice kredita od banaka	-13.078	-11.910
Otplate glavnice po najmovima	-1.455	-1.143
NETO GOTOVINSKI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	-6.286	22.152
NETO (SMANJENJE) / POVEĆANJE GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	49.482	-8.015
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA	331.361	336.367
EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	-231	3.009
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	380.612	331.361

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija u 100% vlasništvu. Krajnji vlasnik je Erste Group BANK AG, Beč, Austrija. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. uzima i drži depozite ili druga povratna sredstva;
2. uzima i odobrava kredite i zajmove;
3. izdaje garancije i sve vrste garancija;
4. pruža usluge u domaćem i inozemnom platnom prometu i prijenosu novca u skladu s posebnim propisima;
5. kupovinom i prodajom deviza i plemenitih metala;
6. izdaje i upravlja platnim instrumentima (uključujući platne kartice, putničke i bankovne čekove);
7. finansijskim lizingom;
8. kupovinom, prodajom i naplatom potraživanja (faktoring, forfeting i drugo);
9. sudjeluje, kupuje i prodaje instrumente na tržištu novca za svoj ili tuđi račun;
10. kupuje i prodaje vrijednosne papire (brokersko-zastupnički poslovi);
11. upravlja portofolijom vrijednosnih papira i drugih vrijednosti;
12. pruža podršku tržištu vrijednosnih papira, obavlja agentske poslove i pokroviteljstvo, u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira;
13. pružanje investicijskog savjetovanja i nadzornih poslova;
14. pruža usluge finansijskog upravljanja i savjetovanja;
15. pruža usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanja informacija o bonitetu pravnih osoba i samostalnih djelatnosti, koje obavljaju registriranu djelatnost;
16. pruža usluge iznajmljivanja sefova;
17. pruža usluge posredovanja u osiguranju, u skladu s propisima kojima se uređuje posredovanje u osiguranju;
18. obavlja i druge poslove kao potporu pojedinim bankarskim poslovima

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Upravljačka tijela Banke

Nadzorni odbor:

Gerhard Maier	Predsjednik Nadzornog odbora
Walburga Seidl	Član Nadzornog odbora, Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Renate Ferlitz	Član Nadzornog odbora
Peter Konrad	Član Nadzornog odbora
Christoph Schoefboeck	Član Nadzornog odbora
Željko Šain	Nezavisni član Nadzornog odbora
Fatima Mahmutćehajić Novalija	Nezavisni član Nadzornog odbora

Uprava:

Amir Softić	Predsjednik Uprave
Igor Bilandžija	Član Uprave
Amer Hadžikadić	Član Uprave
Igor Jokić	Član Uprave

Odbor za reviziju:

Zlatan Jašarević	Predsjednik Odbora za reviziju
Angelika Greimel-Rechling	Član Odbora za reviziju od 21.maja 2023
Amela Markić	Član Odbora za reviziju od 21.maja 2023
Edis Hadžimušović	Član Odbora za reviziju od 21.maja 2023
Samir El-Jibrini	Član Odbora za reviziju od 1.decembra 2023
Sandra Petrcizek – Mahr	Član Odbora za reviziju do 20.maja 2023
Aida Sivo – Rahimić	Član Odbora za reviziju do 20.maja 2023
Damir Sokolović	Član Odbora za reviziju do 20.maja 2023
Andrea Rainer	Član Odbora za reviziju do 1.decembra 2023

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME

a) Osnova za izradu

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBIH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBIH, Zakonu o bankama FBIH i podzakonskim propisima FBA donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBIH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBIH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBIH, ovim Zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- FBA je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravke vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).
- Odlukom Upravnog odbora Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika FBIH od 19. septembra 2022. godine, primjena MSFI 17 počinje s godišnjim razdobljima koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2026. godine. Međutim, da je MSFI 17 primijenjen u 2023. ne bi bilo značajnog utjecaja na ove finansijske izvještaje.

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je na dan 31. decembra 2023. godine kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 14.237 hiljada BAM, u odnosu na iznos izračunat korištenjem internog modela Banke u skladu sa zahtjevima MSFI 9. Ova razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u fazi 1 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 1.773 hiljade BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u fazi 2 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 5.971 hiljade BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke),
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u fazi 3 kreditnog rizika (nekvalitetna aktiva) - razlika u iznosu od 6.673 hiljada BAM, od čega se iznos od 2.093 hiljade BAM odnosi na izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom, iznos od 4.580 hiljada BAM odnosi se na izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom ili djelomično osigurane kolateralom (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke).

Pored navedenog, FBA je donijela i Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od povećanja kamatnih stopa, na snazi od oktobra 2022. godine, temeljem koje Banka primjenjuje drugačije, strože regulatorne minimalne stope rezervisanja za ugovore koji ispunjavaju uvjete propisane Odlukom. Dopunom Odluke iz oktobra 2023. godine, produženo je važenje Odluke do juna 2024. godine

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME(NASTAVAK)

b) Osnova za izradu i osnova za mjerenje

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	1. januar 2020.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.	31. decembar 2023.
Smanjenje imovine	-11.717	-10.343	-10.682	-13.604	-13.150
Povećanje obaveza	1.380	915	624	1.263	1.087
Smanjenje kapitala	-13.097	-11.258	-11.306	-14.867	-14.237
Neto rezultat za period	-	2.677	697	332	284

* Napomena: pozitivni brojevi predstavljaju povećanje a negativni smanjenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MSFI 16 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena, do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene u slučaju ako promjena utiče samo na taj period, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 3.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME(NASTAVAK)

b) Osnova za izradu i osnova za mjerenje (nastavak)

Ovi finansijski izvještaji su zasebni finansijski izvještaji Banke.

Banka nije konsolidovala svoje pridruženo društvo - Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, jer Uprava smatra da su ispunjeni uslovi iz MRS 28, stav 17:

- Banka je podružnica u stopostotnom vlasništvu i njen vlasnik je obaviješten o tome da Banka ne primjenjuje metodu udjela i nema prigovora.
- Dužničkim ili vlasničkim instrumentima Banke ne trguje se na javnom tržištu.
- Banka nije podnosila, niti je u postupku podnošenja, svojih finansijskih izvještaja Komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji, u svrhu izdavanja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu.
- Krajnje ili bilo koje posredno matično društvo Banke sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje dostupne za javnu upotrebu koji su u skladu sa MSFI, u kojima su zavisna preduzeća konsolidovana.

Pored toga, dopisom FBA br. 9666-02-16-19 od 19. aprila 2019. godine, Banka je izuzeta od sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja (odnosno od konsolidacije njenog pridruženog društva).

c) Funkcionalna i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji su predstavljani u bosanskim konvertibilnim markama ("BAM"), koja predstavlja funkcionalnu valutu. Iznosi se zaokružuju na najbližu hiljadu (osim ako nije drugačije naznačeno). Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Centralna banka" ili "CBBiH") primijenila je kurs zasnovan na "valutnom odboru" prema kojem se EUR mijenja u BAM u omjeru 1: 1,95583 (ovaj je kurs korišten u 20223. i 2022.). Očekuje se da će se ovaj kurs nastaviti primjenjivati u doglednoj budućnosti.

d) preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Negotovinske stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Negotovinske stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2023.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,769982
31. decembar 2022.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,833705

e) Procjene i prosudbe

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim regulatornim zahtjevima za banke primjenjivim u FBiH (uključujući MSFI zahtjeve) zahtjeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 3.

f) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME(NASTAVAK)

g) Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Društva

Za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2023. godine, sljedeći novi i revidirani MSFI standardi i izmjene stupili su na snagu

- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. maja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. juna 2020.)
- Opcija prelaska za osiguravače koji primjenjuju MSFI 17 – Izmjene MSFI 17 (izdato 9. decembra 2021.)
- Izmjene MRS 1 i MSFI izjave o praksi br. 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (izdato 12. februara 2021.)
- Izmjene MRS 8: Definicija računovodstvene procjene (izdato 12. februara 2021.)
- Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12 (izdato 7. maja 2021.)
- Izmjene i dopune MRS 12: Međunarodna porezna reforma - pravila za Drugi stub (izdato 23. maja 2023.).

Kao što je već navedeno, odlukom Upravnog odbora Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika FBiH od 19. septembra 2022. godine, primjena MSFI 17 počinje sa godišnjim periodima koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2026.

Ovi standardi i izmjene nisu imale uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na trenutni ili buduće periode.

h) Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. decembra 2023. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Banke:

- Izmjene MSFI 16: Obaveza po osnovu najma kod transakcije prodaje i povratnog najma (izdato 22. septembra 2022. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (originalno izdato 23. januara 2020., naknadno izmijenjeno 15. jula 2020. i 31 oktobra 2022., konačno na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)
- Izmjene MRS 7 i MSFI 7: Aranžmani za finansiranje dobavljača (izdato 25. maja 2023. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)
- Izmjene MRS 21: Nemogućnosti razmjene (izdato 15. avgusta 2023. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025.)
- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon datuma koji utvrdi IASB).

Od ovih standarda i izmjena se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Banku u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, opisanih u Napomeni 3, Uprava je dužna donositi prosudbe, procjene i donositi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji nisu lako vidljivi iz drugih izvora. Procjene i pridružene pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i osnovne pretpostavke pregledavaju se kontinuirano. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem se procjena revidira ako revizija utječe samo na taj period ili u periodu revizije i budućim periodima ako revizija utječe i na tekući i na buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

SPPI procjena

Procjena da li ugovorni tokovi gotovine finansijske imovine dovode do tokova gotovine koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (SPPI) podliježe primjeni značajnih prosudbi koje se oslanjaju na smjernice u MSFI 9. Ove prosude su ključne za MSFI 9 klasifikacija i proces mjerenja kako oni određuju da li se sredstvo mora mjeriti na FVBU ili, ovisno o procjeni poslovnog modela, po amortizovanom trošku ili na FVOUR. Kada se uzimaju u obzir specifičnosti kredita u poslovanju Banke, značajne oblasti prosuđivanja su naknade za prijevremenu otplatu, krediti za finansiranje projekata i benchmark test za kredite sa kritičnim klauzulama vezanim za kamate.

Najkritičnije područje procjena SPPI u poslovanju Banke su krediti sa kritičnim klauzulama kamata. Mjerenje kamata se odnosi na finansijsku imovinu s promjenjivom kamatnom stopom gdje:

- referentna stopa (kao što je Euribor) se razlikuje od učestalosti preračunavanja stope;
- kamatna stopa je fiksna prije početka kamatnog perioda;
- vremenski zaostaci nastaju iz prosječnih stopa u prethodnim periodima;
- ili kombinacija navedenog.

U tu svrhu, Banka je razvila takozvani benchmark test kako bi procijenila može li klauzula o kritičnoj kamatnoj stopi rezultirati ugovornim (nediskontiranim) tokovima gotovine koji se značajno razlikuju od početnog ugovora. Uz karakteristike klauzula kritičnih kamata, uvjeti ovog referentnog testa odgovaraju imovini u testu.

Za fondove s klauzulama kritične kamatne stope koje proizlaze samo iz prethodnih i prosječnih stopa (tj. bez odstupanja koje proizlazi iz perioda koji se razlikuje od učestalosti konverzije), usaglašenost sa SPPI-om smatra se ispunjenom na temelju kvalitativne procjene ako vrijeme razmak između utvrđivanja stope i početka perioda kamatne stope ne prelazi mjesec dana.

Kvantitativni benchmark test se izvodi na inicijalnom priznavanju ugovora. Prag važnosti za kumulativni omjer toka gotovine, kvantitativni prag značajnosti postavljen je na 5%. Ako se prekorače pragovi značajnosti, benchmark test se ne prolazi, a finansijsko sredstvo mora se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Nakon prelaska na MSFI 9 za kredite i dužničke vrijednosne papire, proveden je benchmark test u odnosu na kamatne uslove pri njihovom početnom priznavanju. Svi krediti sa karakteristikama kritičnih klauzula na kamate su prošli test i stoga nije bilo potrebe za mjerenjem kredita po FVBU. Za nove ugovore ne očekuju se značajni obimi sa kritičnim klauzulama kamata koji nisu uspjeli da ispune benchmark test uslijed preventivnih aktivnosti preduzetih tokom projekta implementacije MSFI-a 9, čiji je cilj smanjenje obima kredita koji bi se mjerili po FVBU.

Procjena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je usklađeno sa SPPI prilikom početnog priznavanja, Banka mora procijeniti da li je to dio poslovnog modela u kojem se imovina drži radi naplate ugovornih tokova gotovine, prikupljanja ugovorenih tokova gotovine i prodaje, ili se drže u drugim poslovnim modelima. Kao posljedica toga, kritični aspekt u razlikovanju poslovnih modela je učestalost i značaj prodaje imovine u odgovarajućem poslovnom modelu. Budući da se raspodjela imovine poslovnim modelima zasniva na početnoj procjeni, može se dogoditi da se u narednim periodima tokovi gotovine ostvare drugačije nego što se prvobitno očekivalo, a može se činiti da je drugačiji metod mjerenja primjenjiv. U skladu sa MSFI 9, takve naknadne promjene generalno ne dovode do reklasifikacije ili korekcije grešaka prethodnog perioda u odnosu na postojeću finansijsku imovinu. Nove informacije o tome kako se realizuju tokovi gotovine mogu, međutim, ukazati na to da se poslovni model, a time i metod mjerenja, mijenjaju za novonastalu imovinu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE(NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

U Banci, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje aktive koja je blizu dospjeća, rijetke prodaje izazvane neponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom ili poreznom okruženju, velika interna reorganizacija ili poslovna kombinacija, teška kriza likvidnosti, itd.) smatra se da nisu u suprotnosti sa održanim poslovnim modelom ugovornih tokova gotovine. Ostale vrste prodaje sprovedene u poslovnim modelu koji se drži za prikupljanje procjenjuju se retroaktivno, a ako premašuju određene kvantitativne pragove, ili kada se to smatra potrebnim s obzirom na nova očekivanja, Banka provodi prospektivni test. Ako je rezultat bio da knjigovodstvena vrijednost sredstava za koja se očekuje da će biti prodana u očekivanom vijeku trenutnog portfolija poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, bilo koje nove akvizicije bi bile klasifikovane u drugi poslovni model.

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog umanjenja kreditnog gubitaka je inherentno zasnovan na procjeni, jer zahtijeva procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez pružanja detaljnih smjernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je utvrdila posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih procjena.

Drugo složeno područje odnosi se na uspostavu grupa slične imovine kada se pogoršanje kreditnog rizika mora procijeniti na kolektivnoj osnovi prije nego što se na razini pojedinog instrumenta postanu dostupne specifične informacije. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje složene modele koji se oslanjaju na historijsku statistiku vjerovatnosti neispunjavanja obaveza i stope gubitaka u slučaju neispunjavanja obaveza, ekstrapolaciju u slučaju nedostatka podataka, pojedinačne procjene tokova gotovine i vjerovatnosti različitih scenarija uključujući buduće informacije.

Detaljna objašnjenja o identifikaciji značajnih povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu procjenu, tehnike procjene koje se koriste za mjerenje 12-mjesečnih i očekivanih kreditnih gubitaka i očekivanja, kao i definicija neispunjavanja obaveza, prikazani su u Napomeni 33 Upravljanje rizicima, dio b. Upravljanje kreditnim rizikom.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“)

Zbog značajnih i brzih promjena u ekonomskom okruženju, Banka je odlučila prilagoditi pristup mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) za kredite izdate mikro, pravnim i fizičkim licima. Uprava je izvršila sveobuhvatnu analizu portfelja i identifikovala je grupe zajmoprimaca za koje su na raspolaganju dovoljne razumne i prihvatljive informacije za mjerenje ECL-a na industrijskoj osnovi. Primijenjeni su sljedeći kriteriji za prekrivanje pozornice:

.

Tako je u januaru 2023. godine prestala važiti ranije odobrena klasifikacija portfelja prema odobrenim mjerama za pomoć u borbi protiv pandemije COVID-19.

Međutim, kako bi se osiguralo pažljivo i odgovorno upravljanje rizicima u skladu s važećim računovodstvenim i regulatornim okvirom, domaćim i međunarodnim standardima dobre prakse, Banka je nastavila primjenjivati načelo stratifikacije na razini portfelja, uz izmijenjena pravila.

Konkretnije, banka primjenjuje pravila za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na temelju:

- Cikličnost industrija (uvedeno u junu 2022.)
- Specifičnosti industrijskog segmenta (uvedeno u septembru 2022., gdje su energija, metali i kemikalije smatra industrijskim segmentima koji su skloniji utjecaju geopolitičkih kretanja i stoga dovodi do klasifikacije u S2)

Dodatni kriteriji za procjenu kreditnog rizika uvedeni su uzimajući u obzir očekivanja lokalnih nadzornih tijela u pogledu pravilnog i pravovremenog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika, uvažavanja poremećaja u opskrbnim lancima, nestabilnosti cijena energije i drugih relevantnih rizika koji mogu imati posljedice za pojedine gospodarske grane. odnosno portfelja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) (nastavak)

Imajući u vidu razlike u pravilima između standarda usklađenih s MSFI 9 i lokalnih regulatorno definiranih standarda, zajedno sa specifičnostima lokalnog tržišta, određena prilagodba pravila/prakse bila je neophodna za lokalnu primjenu gore navedenih pravila.

Dodatno primijenjeni izuzeci od portfolio kriterija za klasifikaciju u fazu 2 su:

Dodatni kriteriji za izuzeće od preklapanja stadija (cikličko preklapanje stadija, preklapanje stadija temeljeno na pripadnosti kategorijama Energija, Kemikalije i Metali) koji se primjenjuju za lokalno razvrstavanje su:

- a) Omjer neto dug/EBITDA veći je od 0 i manji od 4;
- b) Early Warning Signal (EWS), kao jedan od kvalitativnih okidača SICR modela, nosi oznaku Standard, što prema trenutno važećoj klasifikaciji ne podrazumijeva nikakav EW signal;

Oba kriterija moraju biti ispunjena kako bi klijent imao pravo na izuzetak ili mora biti ispunjen treći

uvjet:

- c) da je plasman u cijelosti osiguran garancijama Vlade FBiH, RS i Brčko Distrikta.

Razlozi zbog kojih se Banka odlučila za primjenu dodatnih izuzetaka je zaključak da su potrebni dodatni atributi koji će adekvatnije uzeti u obzir rizični profil klijenta s aspekta kreditnog rizika. Štaviše, nije primijećen veći utjecaj na CLA pokrivenost po fazi (regulatorna CLA pokrivenost iznad je MSFI-ja 9 zbog dodatnih lokalnih regulatornih pravila – minimalni regulatorni CLA pragovi), a lokalni regulator nije detaljno odredio primjenu dodatnih pravila rezerviranja na razini portfelja, što znači da je prepušteno Banci da ih detaljnije definiše.

Uslijed navedenog, Banka smatra da se prilagođena primjena dodatnih lokalnih pravila specifičnih za portfolio odražava u najboljoj mogućoj primjeni preklapanja faza portfolia prilagođenih lokalnim regulatornim i tržišnim specifičnostima. Osim toga, još jedan razlog za prilagođeni lokalni pristup su lokalno specifični (koji se ne prakticiraju u drugim zemljama) regulatorni zahtjevi koji zahtijevaju otkrivanje stadija u javno dostupnim registrima (CRK - Središnji registar kredita) koji utječu na ugled klijenata i njihovu mogućnost pristupa odgovarajućem izvoru finansiranja, posebno za ključne klijente na cjelokupnom lokalnom tržištu s dobrom kreditnom kvalitetom (stoga dodatni lokalni kriteriji kao što je neto dug / EBITDA). U svrhu minimiziranja mogućnosti sistemskog rizika uvedeni su ovi dodatni kriteriji.

Dodatni kriteriji koje Banka primjenjuje za stage overlay:

- Tokom druge polovine 2023. godine, u suradnji sa matičnom grupacijom, provodile su se aktivnosti na analizi uticaja kreditne sposobnosti klijenata Banke kojima je u proteklom periodu omogućena primjena ograničene kamatne stope u poređenju sa onom koju bi klijent imao da je došlo do pune primjene varijabilne kamatne stope na način kako je primjena iste inicijalno ugovorena. Kao rezultat navedenih aktivnosti primjenjene su posebne mjere upravljanja rizicima za određene segmente portfolia, te se tako, ranije utvrđena, lista klijenata ručno klasifikuje u nivo kreditnog rizika 2. Opisani kriterij se primjenjuje samo na grupnu klasifikaciju nivoa kreditnog rizika.

- Kao dodatna mjera koja je također proizišla iz analize kreditne sposobnosti klijenata banke, uveden je i stage overlay koji se primjenjuje na segment stanovništva, a koji uzima u obzir ugovore kojima je nivo kreditnog rizika 1, a DSTI (eng. debt service-to-income ratio, omjer servisiranja duga i prihoda) veći od 70%. Takvi ugovori se također ručno klasifikuju u nivo kreditnog rizika 2, samo za potrebe Grupe.

- Sa aspekta lokalnog regulatora se primjenjuje stage overlay, kao dodatni kriterij za utvrđivanje povećanog kreditnog rizika specifičan za portfolio koji je izložen značajnom rastu kamatne stope na bazi kojeg se provjerava da li je rast kamatne stope doveo posljedično i do povećanja kreditnog rizika nakon početnog priznavanja za određeni finansijski instrument.

Način primjene stage overlay-a, kao i svi kriteriji su detaljno objašnjeni kroz interne akte Banke, a u skladu sa važećim procedurama matične grupacije, ali i odlukama lokalnog regulatora.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 34., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih tokova gotovine na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	2023	2022
Novac u blagajni	277.211	220.220
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH	101.860	84.414
Umanjenja vrijednosti (Napomena 21)	-102	-84
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH nakon umanjena vrijednosti	101.758	84.330
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	1.541	27.027
Umanjenja vrijednosti (Napomena 21)	-96	-89
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija nakon umanjena vrijednosti	1.445	26.938
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	380.414	331.488

Promjene na umanjenjima vrijednosti

	1. januar 2023.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Ostalo	31. decembar 2023.
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-89	-3.394	3.386	1	-96
Sredstva iznad obavezne rezerve kod CBBiH	-84	-18	-	-	-102
Ukupno umanjjenje vrijednosti	-173	-3.412	3.386	1	-198

	1. januar 2022.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Ostalo	31. decembar 2022.
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-279	-2.333	2.524	-1	-89
Sredstva iznad obavezne rezerve kod CBBiH	-67	-17	-	-	-84
Ukupno umanjjenje vrijednosti	-346	-2.350	2.524	-1	-173

5. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOST KROZ BILANS USPJEHA

	2023.	2022.
Vlasnički instrumenti	167	157
Vlasnički instrumenti	167	157

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire, osim ulaganja u povezana društva, se klasifikuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU). Banka ima ulaganje u SWIFT, Belgija u obliku udjela. Fer vrijednost se računa na nivou Erste grupe, te je za 2023. godinu knjižena promjena fer vrijednosti u iznosu od 10 hiljada BAM.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI SVEOUBHVATNI REZULTAT

Dužnički instrumenti se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOUR) ako su ugovorni tokovi gotovine u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih tokova gotovine i prodajom imovine.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku "Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat" pod "Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi" u Bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u Izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OUR). Kao rezultat, uticaj na bilans uspjeha i ukupni ostali rezultat je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortizovanom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirani ostali ukupni rezultat u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u Izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OUR u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu kao "Revalorizacija rezerve". Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OUR se reklasificira u bilans uspjeha i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOUR. Oni su dio „držanje do naplate i prodaje“ poslovnog modela. Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih/eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOUR je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici/gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih tokova gotovine i prodajom vrijednosnih papira.

	2023.	2022.
Vladine obveznice – Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska	68.095	69.569
Vladine obveznice – Republika Austrija	29.178	28.563
Vladine obveznice – Republika Slovenija	15.816	14.906
Vladine obveznice i trezorski zapisi – Republika Francuska	15.126	8.858
Vladine obveznice – Kraljevina Belgija	14.932	14.588
Vladine obveznice – Republika Hrvatska	8.808	8.827
Ukupno obveznice	151.955	145.311
Umanjenja vrijednosti	-160	-152
Ukupno obveznice, neto	151.795	145.159

Banka je u 2023. godini ulagala u obveznice i trezorske zapise. Prinos na trezorskim zapisima bio je 3,22% dok je na obveznicama bio u rasponu od 0,05% do 4,39%.

Očekivano dospijće:

	2023.	2022.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	4.215	18.147
- u periodu nakon 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	147.741	127.164
Ukupno	151.955	145.311

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

6. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (NASTAVAK)

31. decembar 2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Dužnički vrijednosni papiri	160.115	-	-	160.115		-160	-	-	151.795
Ukupno	160.115	-	-	160.115		-160	-	-	151.795

31. decembar 2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		Faza 1	Faza 2	Faza 3	
Dužnički vrijednosni papiri	152.220	-	-	152.220		-152	-	-	145.159
Ukupno	152.220	-	-	152.220		-152	-	-	145.159

Kretanje umanjivanja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

	Od	Alokacija (porast umanjivanja vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjivanja vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
1. januar 2023.						31. decembar 2023.
Faza 1	-152	-26	18	-	-	-160
Ukupno	-152	-26	18	-	-	-160

	Od	Alokacija (porast umanjivanja vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjivanja vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
1. januar 2022.						31. decembar 2022.
Faza 1	-162	-10	6	-	14	-152
Ukupno	-162	-10	6	-	14	-152

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

Finansijska imovina je mjerena po amortizovanom trošku ako se drži u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih tokova gotovine, a njihovi ugovorni tokovi gotovine su SPPI.

U izvještaju o finansijskom položaju ova imovina se iskazuje po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti umanjenoj za bilo kakav gubitak od umanjenja. Prikazani su pod stavkom "Obavezna rezerva kod Centralne banke", "Depoziti kod drugih banaka", "Kredit i potraživanja od klijenata", i "Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku".

Prihodi od kamata na ovu imovinu se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku“ u okviru „Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi“ u Bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali prihodi“.

U Banci, finansijska imovina po amortizovanom trošku, predstavlja najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.1 Obavezna rezerva kod CBBiH

2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	31. decembar
Obavezna rezerva kod CBBiH	187.989	-	-	-	187.989	-188	-	-	-188
Obavezna rezerva kod CBBiH	187.989	-	-	-	187.989	-188	-	-	-188
Ukupno									

Promjene na umanjnjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	31. decembar 2023.
Obavezna rezerva kod CBBiH				
Obavezna rezerva kod CBBiH	-173	-15	-	-188
Ukupno umanjnjima vrijednosti	-173	-15	-	-188

2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	31. decembar
Obavezna rezerva kod CBBiH	173.343	-	-	-	173.343	-173	-	-	-173
Obavezna rezerva kod CBBiH	173.343	-	-	-	173.343	-173	-	-	-173
Ukupno umanjnjima vrijednosti									

Promjene na umanjnjima vrijednosti:

	1. januar 2022.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	31. decembar 2022.
Obavezna rezerva kod CBBiH				
Obavezna rezerva kod CBBiH	-119	-55	1	-173
Ukupno umanjnjima vrijednosti	-174	-55	1	-173

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.2 Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija

2023.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovo dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Depoziti kod drugih banaka										
Kreditne institucije	43.247	-	-	-	43.247	-43	-	-	-	-43
Ukupno	43.247	-	-	-	43.247	-43	-	-	-	43.204

Promjene na umanjnjima vrijednosti:

Faza 1	1. januar 2023.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2023.
Depoziti kod drugih banaka								
Faza 1								
Kreditne institucije	-63	-45	65	-	-	-	-	-43
Ukupno umanjjenje vrijednosti	-63	-45	65	-	-	-	-	-43

2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovo dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Depoziti kod drugih banaka										
Kreditne institucije	65.633	-	-	-	65.633	-63	-	-	-	-63
Ukupno	65.633	-	-	-	65.633	-63	-	-	-	65.570

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.2 Depoziti kod drugih banaka i finansijskih organizacija (nastavak)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2022.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjižena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2022.
Depoziti kod drugih banaka								
Faza 1								
Kreditne institucije	-10	-74	20	-	-	-	1	-63
Ukupno umanjjenje vrijednosti	-10	-74	20	-	-	-	1	-63

7.3 KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti					Knjigovo dstveni iznos 31. decembar
2023	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	
Kredit i potraživanja od klijenata											
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Država	19.637	9.469	-	-	29.106	-545	-621	-	-	-1.166	27.940
Ostale finansijske institucije	12.925	-	-	-	12.925	-219	-	-	-	-219	12.706
Nefinansijske institucije	555.986	232.351	23.977	788	813.102	-7.868	-14.026	-16.098	-360	-38.352	774.750
Stanovništvo	548.528	76.699	31.443	1.363	658.033	-3.574	-6.939	-25.250	-467	-36.230	621.803
Ukupno	1.137.076	318.519	55.420	2.151	1.513.166	-12.206	-21.586	-41.348	-827	-75.967	1.437.199

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.3 Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2023.
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-11.802	-12.353	3.964	5.093	2.892	-	1	-12.206
Država	-81	-351	-	76	-189	-	-	-545
Ostale finansijske institucije	-225	-189	104	-	90	-	1	-219
Nefinansijske institucije	-8.298	-10.240	3.297	4.304	3.070	-	-1	-7.868
Stanovništvo	-3.198	-1.574	562	714	-79	-	1	-3.574
Faza 2	-19.864	-331	4.135	-13.500	7.974	-	-1	-21.586
Država	-	-	-	-646	25	-	-	-621
Nefinansijske institucije	-12.548	-326	3.459	-9.813	5.203	-	-1	-14.026
Stanovništvo	-7.316	-5	676	-3.040	2.746	-	-	-6.939
Faza 23	-36.311	-	4.554	-13.479	-4.472	8.362	-	-41.348
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-10.804	-	3.872	-8.936	-710	480	-	-16.098
Stanovništvo	-25.509	-	682	-4.544	-3.762	7.883	-	-25.250
POCI	-1.209	-	82	-	-1.006	1.305	1	-827
Nefinansijske institucije	-748	-	70	-	-688	1.005	-	-360
Stanovništvo	-461	-	12	-	-318	300	-	-467
Ukupno umanj enje vrijednosti	-69.188	-12.684	12.735	-21.886	5.389	9.667	1	-75.967

	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovo dstveni iznos 31. decembar
2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Kredit i potraživanja od klijenata									
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Država	14.943	-	-	-	14.943	-81	-	-	-81
Ostale finansijske institucije	11.485	-	-	-	11.485	-225	-	-	-225
Nefinansijske institucije	581.915	173.548	12.126	1.041	768.630	-8.298	-12.548	-10.804	-32.398
Stanovništvo	509.995	75.072	29.570	1.109	615.746	-3.198	-7.316	-25.509	-36.484
Ukupno	1.118.338	248.620	41.696	2.150	1.410.804	-11.802	-19.864	-36.313	-69.188
									1.341.616

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.3 Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2022.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2022.
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-12.041	-9.916	3.042	4.242	2.811	-	60	-11.802
Država	-30	-53	-	20	-18	-	-	-81
Ostale finansijske institucije	-203	-257	23	-17	228	-	1	-225
Nefinansijske institucije	-8.432	-8.178	2.529	3.756	1.970	-	57	-8.298
Stanovništvo	-3.376	-1.428	490	483	631	-	2	-3.198
Faza 2	-18.873	-14	3.259	-15.910	11.731	-	-57	-19.864
Ostale finansijske institucije	-66	-	-	44	21	-	1	0
Nefinansijske institucije	-12.112	-8	2.531	-9.064	6.184	-	-79	-12.548
Stanovništvo	-6.695	-6	728	-6.890	5.526	-	21	-7.316
Faza 3	-53.291	9	2.375	-126	-7.470	22.189	3	-36.311
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-8.667	6	1.979	-103	-4.095	72	4	-10.804
Stanovništvo	-44.624	3	396	-23	-3.377	22.117	-1	-25.509
POCI	-1.203	-	106	-	-293	183	-2	-1.209
Nefinansijske institucije	-734	-	81	-	-185	102	-12	-748
Stanovništvo	-469	-	25	-	-108	81	10	-461
Ukupno umanj enje vrijednosti	-85.408	-9.921	8.782	-11.794	6.779	22.372	4	-69.188

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.3 Krediti i potraživanja od klijenata (nastavak)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine po amortizovanom trošku – krediti i potraživanja od klijenata

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. januara 2023. godine	1.183.971	248.620	41.696	2.150	1.476.437
Novo finansiranje	843.263			898	844.160
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-556.719	-95.121	-4.642	-218	-656.700
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-23.284	23.284	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-447	-	477	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-2.932	2.932	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	38	-38	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	6.018	-6.018	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	45.311	1.250	46.561
Promjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-272.479	150.648	-30.316	-1.929	-154.076
Na dan 31. decembra 2023. godine	1.180.323	318.519	55.420	2.151	1.556.413

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 1. januara 2022. godine	1.060.165	174.249	60.929	2.344	1.297.687
Novo finansiranje	552.591	-	-	155	552.746
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-318.822	-33.127	-8.271	-234	-360.454
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-28.919	28.919	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	23	-	-23	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-701	701	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	103	-103	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	6.627	-6.627	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	42.627	54	42.681
Promjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-87.694	85.804	-54.164	-169	-56.223
Na dan 31. decembra 2022. godine	1.183.971	248.620	41.696	2.150	1.476.437

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.4 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

2023	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku										
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	5.241	-	2	-	5.243	-	-	-2	-	-2
Potraživanja po osnovu domaćih transakcija	5.820	5	183	-	6.008	-124	-1	-179	-	-304
Potraživanja za naknade i provizije	4.498	32	1.675	-	6.205	-89	-3	-1.657	-	-1.749
Potraživanja od Western Union-a	23	-	-	-	23	-	-	-	-	-
Potraživanja od uposlenika	136	-	40	-	176	-3	-	-40	-	-43
Potraživanja za PDV	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ostala imovina	765	1	798	-	1.564	-15	-	-798	-	-813
Ukupno	16.484	38	2.698	-	19.220	-231	-4	-2.676	-	-2.911

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	1. januar 2023.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	31. decembar 2023.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku						
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-2.734	-475	50	-	-248	-2.911
Ukupno umanjenje vrijednosti	-2.734	-475	50	-	-248	-2.911

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.4 Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)

2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku										
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	4.862	-	2	-	4.864	-	-	-2	-	4.862
Potraživanja po osnovu domaćih transakcija	2.876	5	135	-	3.016	-58	-1	-134	-	2.823
Potraživanja za naknade i provizije	3.888	39	1639	-	5.566	-82	-4	-1.621	-	3.859
Potraživanja od Western Union-a	22	-	-	-	22	-	-	-	-	22
Potraživanja od uposlenika	110	-	21	-	131	-2	-	-21	-	108
Potraživanja za PDV	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Ostala imovina	45	1	809	-	855	-2	-	-807	-	45
Ukupno	11.804	45	2.606	-	14.455	-144	-5	-2.585	-	11.721

Promjene na umanjnjima vrijednosti:

	1. januar 2022.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	31. decembar 2022.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku						
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-2.981	-2.171	2.285	-	-133	-2.734
Ukupno umanjjenje vrijednosti	-2.981	-2.171	2.285	-	-133	-2.734

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.5 *Prestanak priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku zbog značajnih promjena ugovornih uslova*

U kreditnom poslovanju Banke može doći do promjena ugovornih uslova finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uslovima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modifikacije ugovornih tokova gotovine finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine. Banka je definisala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uslove za prestanak priznavanja.

Značajne modifikacije dovode do prestanka priznavanja izvornog finansijskog sredstva i inicijalnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva kao novog finansijskog instrumenta. Oni uključuju sljedeće događaje:

- a) promjena ugovornih uslova koja dovodi do promjene druge ugovorne strane;
- b) promjenu valute ugovora (osim ako je promjena rezultat korištenja ugrađene opcije u izvornom ugovoru s unaprijed dogovorenim uvjetima promjene, ili ako je nova valuta vezana za izvornu valutu);
- c) uvođenje ugovora koji ne zadovoljavaju ne-SPPI test; i uklanjanje ugovorne karakteristike koja nije SPPI.

Neki kriteriji za prestanak priznavanja razlikuju da li se ugovorne modifikacije primjenjuju na dužnike koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Primjena određenih modifikacija na dužnike u finansijskim poteškoćama ne smatra se značajnom jer je cilj poboljšanje izgleda banke da nadoknadi potraživanja tako što će prilagoditi raspored otplate određenim finansijskim uvjetima tih dužnika. S druge strane, takve ugovorne modifikacije koje se primjenjuju na izvršne dužnike mogu se smatrati dovoljno značajnim da bi opravdale prestanak priznavanja, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Iz ove perspektive, sljedeći kriteriji dovode do prestanka priznavanja, osim ako se ne smatraju 'forbearance mjerama', one se primjenjuju na klijente u defaultu ili su trigger za default:

- plan otplate izmijenjen je na način da se ponderisani preostali rok dospjeća imovine izmijeni za više od 100% i ne manje od dvije godine u odnosu na izvorno sredstvo ;
- promjena vremena / iznosa ugovornih tokova gotovine rezultirajući time da je sadašnja vrednost modifikovanih tokova gotovine (diskontovana po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) različita za više od 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva neposredno prije izmjene (kumulativna procjena uzimajući u obzir sve modifikacije koje su se dogodile u posljednjih dvanaest mjeseci); ili
- komercijalna pregovaranja pokrenuta od strane dužnika koji traže bolje uslove kao alternativu ponovnom finansiranju, dok postoji opcija za prijevremenu otplatu / rano prekidanje i dovoljno konkurentno tržište refinansiranja.

Nadalje, troškovi koje bi dužnik imao u slučaju prijevremene otplate / prijevremenog raskida ugovora trebalo bi da budu ocijenjeni kao dovoljno niski da bi ga ne bi odbili. Ovaj otkazni rok se rijetko primjenjuje za kredite u fazi 2 i nikada u fazi 3.

Ako se ugovorne modifikacije koje se smatraju 'forbearance mjerama' primjenjuju na klijente u statusu neispunjavanja obaveza ili su triggeri za status neispunjavanja obaveza toliko značajni da se kvalitativno procjenjuju kao ukidanje izvornih ugovornih prava, rezultiraju prestankom priznavanja.

Primjeri takvih izmjena su:

- novi ugovor sa bitno drugačijim uslovima potpisan je kao dio restrukturiranja;
- konsolidacija višestrukih originalnih zajmova u jedan sa bitno različitim uslovima; ili transformacija revolving kredita u ne-revolving.

Izmjene ugovora koje dovode do prestanka priznavanja izvornih sredstava rezultiraju početnim priznavanjem novih finansijskih sredstava. Ako je dužnik u kašnjenju ili ako značajna modifikacija dovodi do neizvršenja obaveza, onda će se novo sredstvo tretirati kao POCI.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

7.5 *Prestanak priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku zbog značajnih promjena ugovornih uslova (nastavak)*

Ako dužnik nije u kašnjenju ili ako značajna modifikacija ne dovede do neispunjavanja obaveza, novo sredstvo priznato nakon prestanka priznavanja originalne imovine će biti u fazi 1. Za kredite koji se mjere po amortiziranoj vrijednosti, neamortizirani iznos naknada za izdavanje / troškove prijema iskazane u efektivnoj kamatnoj stopi prikazuju se kao "Neto prihod od kamata" na datum prestanka priznavanja.

Za finansijsku imovinu mjerenu po FVBU, bez obzira da li su u kašnjenju, dobici i gubici od prestanka priznavanja uključuju se u iste stavke izvještaja o prihodima kao njihov rezultat mjerenja.

Za sredstva dužničkog instrumenta koja se ne mjere po FVBU i koja su predmet ugovornih modifikacija koja ne rezultiraju prestankom priznavanja, bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva se usklađuje s priznavanjem dobiti ili gubitka od promjene u izvještaju o bilansu uspjeha i ukupnom ostalom rezultatu. Dobitak ili gubitak promjene je jednak razlici između bruto knjigovodstvene vrijednosti prije izmjene i sadašnje vrijednosti tokova gotovine na osnovu modificiranih termina diskontiranih s izvornom efektivnom kamatnom stopom. U izvještaju o bilansu uspjeha, dobitak ili gubitak modifikacije se prikazuje kao „Prihodi od kamata“ ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu u fazi 1. Za finansijsku imovinu u fazi 2 i 3 i finansijskoj imovini POCI, dobici ili gubici prikazani su kao „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja

7.6. Finansijska imovina - Modifikacija

U situaciji kada je pregovaranje bilo podstaknuto finansijskim poteškoćama druge ugovorne strane i nesposobnosti da se prvobitno dogovorena plaćanja, Banka upoređuje originalne i revidirane očekivane tokove gotovine sa imovinom da li su rizici i nagrade imovine u značajnoj veličini različiti kao rezultat ugovorne izmene. Ako se rizici i nagrade ne mijenjaju, modificirano sredstvo se u suštinski ne razlikuje od originalnog dobra i izmjena ne rezultira nepriznavanjem. Banka ponovo izračunava bruto knjigovodstveni iznos diskontirajući modificirane ugovorne tokove gotovine originalnom efektivnom kamatom (ili kreditni prilagođenom efektivnom kamatom za POCI finansijsku imovinu), te prepoznaje dobitak ili gubitak izmjene u dobiti ili gubitku.

Ako su modificirani uslovi u suštini različiti, prava na tokove gotovine iz originalnog otplatnog plana ističu, a Banka ne priznaje prvobitno finansijsku aktivu i prepoznaje novu aktivu po fer vrijednosti. Smatra se da je datum ponovnog pregovaranja datum početnog priznavanja za potrebe naknadnog obračuna umanjenja, uključujući i utvrđivanje da li se desilo značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk—SICR). Banka također ocijeni da li novi kredit ili dužni instrument ispunjava kriterij SPPI. Bilo kakva razlika između nosećeg iznosa originalne ispravne vrednosti i fer vrijednosti nove bitno modificovane vrijednosti priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme može se prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Zemljište i zgrade	50 godina	50 godina
Uredska oprema i postrojenja	5-10 godina	5-10 godina
IT imovina (hardver)	5 godina	5 godina

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja imovine iz upotrebe utvrđuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine i priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu u razdoblju u kojem su nastali.

Nekretnine, postrojenja i oprema

a) Nabavna vrijednost

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022.	34.365	14.489	4.967	164	53.985
Povećanja (+)	-	-	-	1.970	1.970
Prodaja i rashod (-)	-118	-373	-5	-	-496
Transfer iz IUT (+/-)	-	986	1.148	-2.134	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	34.247	15.102	6.110	-	55.459
Povećanja (+)	-	-	-	3.357	3.357
Prodaja i rashod (-)	-38	-1.574	-908	-	-2.520
Transfer iz IUT (+/-)	839	1.814	663	-3.316	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	35.048	15.342	5.865	41	56.296

b) Akumulirana amortizacija

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022.	-8.727	-10.229	-3.848	-	-22.804
Amortizacija (-)	-760	-1.182	-653	-	-2.595
Prodaja i rashod (+)	65	327	4	-	396
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-9.422	-11.084	-4.497	-	-25.003
Amortizacija (-)	-839	-1.276	-575	-	-2.690
Prodaja i rashod (+)	37	1.556	906	-	2.499
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-10.224	-10.804	-4.166	-	-25.194

c) Knjigovodstvena vrijednost

	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2023.	28.824	4.538	1.699	41	31.102
Stanje na dan 31. decembar 2022.	24.825	4.018	1.613	-	30.456
Stanje na dan 1. januar 2022.	25.638	4.260	1.119	164	31.181

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

Zemljište i zgrade

Procijenjeni vijek trajanja za imovinu sa pravom korištenja je 5 godina.

a) Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. januara 2022.	5.172
Povećanja (+)	847
Prodaja i rashod (-)	-104
Reklasifikacija (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	5.915
Povećanja (+)	2.188
Prodaja i rashod (-)	-1.450
Reklasifikacija (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	6.653
b) Akumulirana amortizacija	
Stanje na dan 1. januara 2022.	-1.957
Amortizacija (-)	-1.118
Prodaja i rashod (+)	197
Umanjenja (-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-2.878
Amortizacija (-)	-1.238
Prodaja i rashod (+)	1.148
Umanjenja (-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-2.968
c) Knjigovodstvena vrijednost	
Stanje na dan 31. decembar 2023.	3.685
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.037
Stanje na dan 1. januar 2022.	3.215

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. ULAGANJA U INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicione nekretnine odnose se na neposlovne prostore (spratovi) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koristi od strane Banke. Banka je po osnovu ulaganja u nekretnine za 2023. Godinu ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 347 hiljada BAM – Napomena 23. (2022. – 296 hiljada BAM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 25 hiljada BAM (2022. – 56 hiljada BAM).

a) Nabavna vrijednost	
Stanje na dan 1. januara 2022.	1.289
Povećanja (+)	509
Prodaja i rashod (-)	-38
Transfer iz IUT (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.760
Povećanja (+)	-
Prodaja i rashod (-)	-
Transfer iz IUT (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.760
b) Akumulirana amortizacija	
Stanje na dan 1. januara 2022.	-290
Amortizacija (-)	-26
Prodaja i rashod (+)	17
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-299
Amortizacija (-)	-35
Prodaja i rashod (+)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-334
c) Knjigovodstvena vrijednost	
Stanje na dan 31. decembar 2023.	1.426
Stanje na dan 31. decembar 2022.	1.461
Stanje na dan 1. januar 2022.	999

Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na 31. decembar 2023. i 2022. godine značajno se ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u toku 2023. i 2022. godine.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine se može prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
	5 godina	5 godina
Softver		
Licence i patent		

a) Nabavna vrijednost

	Softver	Ostalo (licence, patent, itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022.	11.293	6.977	20	18.290
Povećanja (+)	-	-	872	872
Prodaja i rashod (-)	-	-257	-	-257
Transfer iz IUT (+/-)	847	45	-892	-
Reklasifikacija (+/-)				
Stanje na dan 31. decembar 2022.	12.140	6.765	-	18.905
Povećanja (+)	-	-	1.675	1.675
Prodaja i rashod (-)	-60	-5	-	-65
Transfer iz IUT (+/-)	1.108	84	-1.192	-
Stanje na dan 31. decembar 2023.	13.188	6.844	482	20.514

b) Akumulirana amortizacija

	Softver	Ostalo (licence, patent, itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022.	-8.134	-5.550	-	-13.684
Amortizacija (-)	-992	-684	-	-1.676
Prodaja i rashod (+)	1	124	-	125
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-9.125	-6.110	-	-15.235
Amortizacija (-)	-1.116	-407	-	-1.523
Prodaja i rashod (+)	60	5	-	65
Stanje na dan 31. decembar 2023.	-10.181	-6.512	-	-16.693

c) Knjigovodstvena vrijednost

	Softver	Ostalo (licence, patent, itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2023.	3.007	332	482	3.821
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.015	655	-	3.670
Stanje na dan 1. januar 2022.	3.159	1.427	20	4.606

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj je ovlast da učestvuje u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama tog subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima iskazana su po trošku, manje bilo kakva umanjenja vrijednosti pojedinačnih investicija, ako je to potrebno. Kako je opisano u Napomeni 2b, Banke ne konsoliduje ulaganje u pridruženo društvo - Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo.

Ulaganje Banke u pridružena pravna lica je kako slijedi:

Naziv kompanije	Glavna djelatnost	2023.	2022.
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo (49%)	Finansijski i operativni lizing	607	607
Ukupno		607	607

Za pridruženo društvo datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih informacija pridruženog društava prikazan je ispod:

	2023.	2022.
Ukupna imovina	133.345	126.266
Ukupne obaveze	-120.887	-115.570
Poslovni rezultat	1.763	2.044
Neto imovina	12.458	10.696

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Metod troška	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januar	607	607
Smanjenje / povećanje rezervisanja za rizik	-	-
Stanje na dan 31. decembar	607	607

13. DUGOROČNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

Stečena imovina

Stečena imovina je finansijska i nefinansijska imovina koju Banka stekne u procesu otplate zajmova. Ova imovina se u početku priznaje po nižoj vrijednosti od neto knjigovodstvene vrijednosti odgovarajućih naplata ili procijenjene vrijednosti (vrednovanje koje vrši vanjski procjenjivač) manje očekivani troškova prodaje. Ako je neto knjigovodstvo vrijednosti odgovarajuće naknade u trenutku sticanja nula, stečena imovina se priznaje u iznosu od 1 BAM.

Ta se imovina mora naknadno redovito procjenjivati od strane vanjskih procjenitelja, osim kada je njezina knjigovodstvena vrijednost jednaka 1 BAM. U slučaju da se ta imovina ne proda u periodu od 3 godine nakon sticanja, njihova knjigovodstvena vrijednost mora se smanjiti na iznos od 1 BAM, kako je propisala FBA

	2023.	2022.
Stečena imovina	1.155	2.385
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-1.151	-2.324
Neto stečena imovina	4	61

Promjene na umanjnjima vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2023.				31. decembar 2023.
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-2.324	-809	3	1.979	-1.151
Ukupno	-2.324	-809	3	1.979	-1.151

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

13. DUGOROČNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2022.				31. decembar 2022.
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-3.979	-530	20	2.165	-2.324
Ukupno	-3.979	-530	20	2.165	-2.324

14. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	2023	2022
Unaprijed plaćeni troškovi	972	967
Sitan inventar	44	72
Ostala imovina	139	216
Ukupno ostala imovina prije umanjenja vrijednosti	1.155	1.255
Manje: umanjenja vrijednosti	-56	-135
Neto ostala imovina i potraživanja	1.099	1.120

Promjene na umanjenjima vrijednosti za ostalu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2023.				31. decembar 2023.
Ostala imovina	-10	-18	18	-	-10
Sitan inventar	-125	-46	125	-	-46
Ukupno	-135	-64	143	-	-56

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2022.				31. decembar 2022.
Ostala imovina	-9	-13	12	-	-10
Sitan inventar	-537	-87	499	-	-125
Ukupno	-546	-100	511	-	-135

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji "Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku". Pod tom pozicijom uključeni su "Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija", "Depoziti klijenata", "Uzeti krediti", "Obaveze po osnovu najмова" i "Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku".

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortizovanom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji "Kamatni trošak" pod "Neto kamatni prihod" u Bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u Bilansu uspjeha, te prikazuju na poziciji "Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha".

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.1 Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija

	2023.	2022.
Prekonoćni depoziti	624	4,189
Oročeni depoziti	154,132	143,405
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	154,756	147,594

15.2 Depoziti od klijenata

	2023.	2022.
Tekući računi / Prekonoćni depoziti	1.044.352	936.654
Transakcijski računi	1.044.352	936.654
Države	68.116	56.778
Nefinansijska društva	397.379	359.278
Stanovništvo	578.857	520.598
Oročeni depoziti	691.085	684.114
Depoziti s ugovorenim dospijanjem	691.085	684.114
Štedni depoziti	329.821	333.947
Nefinansijska društva	24.539	27.343
Stanovništvo	305.282	306.604
Transakcijski računi i depoziti razročivi uz najavu	361.264	350.167
Države	30.794	19.695
Nefinansijska društva	295.618	300.066
Stanovništvo	34.852	30.406
Depoziti od klijenata	1.735.437	1.620.768
Države	98.910	76.473
Nefinansijska društva	717.536	686.687
Stanovništvo	918.991	857.608

Prosječne kamatne stope na ukupne depozite klijenata na kraju 2023. godine iznosile su 0,47 % na godišnjem nivou i bilježe povećanje u odnosu na prethodnu godinu (2022.: 0,39%) za 8 bp. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite klijenata povećane su sa 0,90% na 1,02% u 2023. godini, dok su prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite povećane sa 0,37% na 0,46%. Prosječna kamatna stopa na avista depozite i a vista štedne račune ostala na istoj razini 0,004%, odnosno 0,06%.

15.3 Uzeti krediti

	2023.	2022.
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), rok dospjeća 10. juli 2026. godine	23,390	14,302
GGF (Fond Green for Growth), rok dospjeća 15. juni 2025. godine	17,643	17,633
Obaveze za dugoročne kredite – subordinirani dug Steiermarkische bank und Sparkassen AG, rok dospjeća 29. mart 2027. godine	9,984	9,925
The European Fund For Southeast Europe (EFSE), rok dospjeća 15. decembar 2025. godine	5,600	8,395
European Investment Bank (EIB), rok dospjeća 15. maj 2023. godine	-	980
Ukupno	56,617	51,235

Kamatne stope za uzete kredite zavise od ročnosti, kao i vrste kamatne stope koja se primjenjuje (fiksna ili promjenjiva). Uzeti krediti sa promjenjivom kamatnom stopom su vezani za 6 mjesečni euribor.

Očekivano dospijanje:

	2023.	2022.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	11.130	10.721
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	45.487	40.514
Ukupno	56.617	51.235

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.3 Uzeti krediti (nastavak)

Banka je ispunila sve finansijske uslove prema ugovorima o financiranju EBRD-a na dan 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022.

Uslovi finansijskog sporazuma za ostvarivanje mogućnosti finansiranja bili su sljedeći:

Uslov	Izračun	Ciljani pokazatelj	2023.	2022.
Stopa regulatornog kapitala	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) regulatornog kapitala; i (b) ukupan iznos izloženosti riziku	min 15.5%	19,61%	18,00%
Omjer otvorene kreditne izloženosti (OCER)	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) ukupan iznos neprihodojućeg poftolija umanjen za rezerivanja(FBA ili MSFI, ovisno o tome koji je ihnos veći); i (b) Osnovni capital (FBA)	max 25%	-10,04%	-10,82%
Omjer nesto stabilnog finansiranja (NSFR)	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) raspoloživi iznos stabilnot finansiranja zajmoprimca; i (b) potreban iznos stabilnot finansiranja zajmoprimca	min 100%	138,79%	137,87%
Omjer pokrića likvidnosti (LCR)	znači omjer dobiven dijeljenjem: (a) stanje visokokvalitetnih likvidnih sredstavva zajmoprimca; i (b) ukupni neto novčani odlivi zajmoprimca za sljedećih 30 kalendarskih dana	min 100%	184,35%	168,24%

Knjigovodstveni iznos finansijske imovine založene kao kolateral

	2023.	2022.
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	10.645	10.480
Ukupno	10.645	10.480

Finansijska imovina založena kao kolateral sastoji se od obveznica. Kolaterali su založeni kao rezultat transakcija prikazanih u stavci finansijske obaveze po amortiziranom trošku, uzeti krediti kod EBRD-a.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.4 Obaveze po osnovu najмова

	2023.	2022.
Obaveze po osnovu najмова od imovine s pravom korištenja	3,745	3,047
	2023.	2022.
Ročna struktura		
- Unutar jedne godine	1.288	1.006
- Između jedne i 5 godina	2.517	2.029
- Nakon pet godina	-	12
Ukupno	3,745	3,047
Obaveze po osnovu najмова		
	2023.	2022.
Kratkotrajne obaveze	1.228	1.006
Dugotrajne obaveze	2.517	2.041

Banka iznajmljuje dvije vrste nekretnina, poslovne prostore i zemljište. Zakupi se pregovaraju na pojedinačnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući otkazivanje i produženje). Glavne karakteristike ugovora o zakupu:

- Imovina sa pravom korištenja za ugovor koji koristi vlasnik traje 5 godina s otkaznim rokom od 3 mjeseca i s mogućnošću nastavljanja ugovora ako se obje strane slože. Isplate zakupa vrše se mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.
- Imovina sa pravom korištenja za zgrade ugovara se uglavnom na period od 5 godina sa opcijom produženja. Isplate zakupa uglavnom se obavljaju mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.

Zakupi ne nameću nikakve posebne ugovorne odredbe, ali zakupljena imovina ne može se koristiti kao kolateral u svrhu pozajmljivanja sredstava. Budući odlivi gotovine kojima je Banka kao zakupac potencijalno izložena, a koji se ne odražavaju u mjerenju obaveze zakupa, proizlaze iz mogućnosti produženja i otkazivanja.

Banka ne daje nikakvu zagarantovanu preostalu vrednost.

Troškovi kamata na obaveze zakupa za godinu završenu 31. decembra 2023. godine iznosili su 93 hiljada BAM, a u 2022. godini 70 hiljada BAM.

Kratkoročni zakupi

Kratkoročni zakupi i troškovi priznaju se linearno tokom izvještajnog perioda. Troškovi koji se odnose na zakup predmeta male vrijednosti za koje se primjenjuje izuzeće od priznavanja za 2023. godinu iznose 602 hiljade BAM, a u 2022. godini 630 hiljada BAM.

Iznosi priznati za izvještajni period

Sljedeći iznosi priznaju se u bilansu uspjeha:

	2023.	2022.
Troškovi kamata na obaveze najma (uključeni u finansijske troškove)	93	70
Troškovi koji se odnose na najam imovine male vrijednosti koja nije kratkoročni najam (uključeni u troškove zaposlenih, ostale administrativne troškove i troškove amortizacije)	602	630
Ukupno	695	700

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

15.4 Obaveze po osnovu najmovi (nastavak)

Sljedeći iznosi priznaju se u izvještaju o tokovima gotovine:

	2023.	2022.
Odliv novca za najam - u okviru aktivnosti finansiranja		
Glavnica	1.362	1.143
Kamata	93	70
Odliv novca za najam - u okviru operativnih aktivnosti	622	760
Ukupno	2.077	1.973

15.5 Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku

	2023.	2022.
Obaveze prema bankama	2.836	3.459
Obaveze prema dobavljačima	2.804	2.825
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	982	678
Obaveze za neraspoređena plaćanja	1.414	480
Obaveze za poreze	300	122
Obaveze prema zaposlenima	40	39
Ukupno	8.376	7.603

16. REZERVISANJA

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Tamo gdje su rezervisanja mjerena pomoću tokova gotovine koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih tokova gotovine. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

	2023.	2022.
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	11.575	12.761
Sudski sporovi	568	792
Ostala rezervisanja	4.728	3.914
Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	1.441	1.339
Ostala rezervisanja	3.287	2.575
Rezervisanja	16.871	17.467

Promjene u rezervisanjima za dugoročna rezervisanja za zaposlenike

Dugoročna rezervisanja za zaposlenike

	2023.	2022.
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 1. januara	1.339	1.242
Trošak usluga	111	111
Trošak kamata	78	61
Plaćanja	-87	-75
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 31. decembra	1.441	1.339

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Na dan 31. decembra 2023. rezervisanja za primanja zaposlenih predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora i otpremnine te otpremnine pri odlasku u mirovinu, a utvrđena su korištenjem projektirane kreditne jedinice. Za izradu aktuarskih procjena korištene su sljedeće pretpostavke:

- Demografske pretpostavke o budućim obilježjima zaposlenih (mortalitet, stopa fluktuacije zaposlenih):
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,98% (2022: 0,99%)
 - Prosječna stopa fluktuacije 1,33% (2022: 1,22%)
- Finansijske pretpostavke (diskontna stopa, nivo primanja i nivo budućih plata):
 - Diskontna stopa 5,0% (2022: 4,0%)
 - Očekivana stopa rasta plata 2,0% (stopa rasta plata određena je u odnosu na kretanje prosječne plate u FBiH i RS, kretanja plata u Banci i očekivanja Banke o platama u budućem periodu). U odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene ove pretpostavke.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene u rezervisanjima za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1. januar 2023.						31. decembar 2023.
Faza 1	5.393	5.530	-3.346	-1.597	115	-	6.095
Faza 2	7.242	42	-2.233	2.561	-2.231	-	5.381
Faza 3	126	-	-73	61	-14	-1	99
Ukupno	12.761	5.572	-5.652	1.025	-2.130	-1	11.575

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
	1. januar 2022.						31. decembar 2022.
Faza 1	5.191	5.031	-2.829	-1.839	-164	3	5.393
Faza 2	2.286	58	-3.077	8.408	-433	0	7.242
Faza 3	74		-93	297	-152	0	126
Ukupno	7.551	5.089	-5.999	6.866	-750	3	12.761

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Promjene u rezervisanjima za sudski sporovi

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Ostalo i korištenje rezervisanja	Do
	1. januar 2023.				31. decembar 2023.
Pravni postupci u toku	792	46	-254	-16	568
Ukupno	792	46	-254	-16	568

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Ostalo i korištenje rezervisanja	Do
	1. januar 2022.				31. decembar 2022.
Pravni postupci u toku	890	94	-54	-138	792
Ukupno	890	94	-54	-139	792

Potencijalne i preuzete obaveze

U redovitom poslovanju, Banka preuzima kreditne obaveze, koje se evidentiraju na vanilansnim računima i prvenstveno uključuju garancije, akreditivne i neiskorištene obaveze po kreditima.

	2023.	2022.
Odobreni, a neiskorišteni krediti	261.049	257.036
Činidbene garancije	156.864	143.155
Plativne garancije	101.158	76.809
Akreditivi	1.046	1.285
Potencijalne i preuzete obaveze	520.117	478.285

17. OSTALE OBAVEZE

	2023.	2022.
Obaveze za neraspoređena sredstva	1.044	1.016
Odgođeni prihodi	792	764
Ostali obračunati troškovi	3	1
Ukupno	1.839	1.781

18. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine je bila kako slijedi:

	2023.				2022.			
	Broj dionica	Dionički kapital u BAM '000	%	Dionička premija u BAM '000	Broj dionica	Dionički kapital u BAM '000	%	Dionička premija u BAM '000
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	864,733	86,473	100	3,000	864,733	86,473	100	3.000
Ukupno uplaćeni kapital	864,733	86,473	100	3,000	864,733	86,473	100	3.000

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 obične dionica nominalne vrijednosti 100 BAM.

Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

Krajnji vlasnik Banke je Erste Group Bank AG, Beč, Austrija („Erste Grupa“).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

19. NETO PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI PO EFEKTIVNOJ KAMATNOJ STOPI

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i po primijenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranom procijenjenom budućem toku gotovine tokom očekivanog operativnog vijeka finansijske imovine do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava razgraničavaju, zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja, i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

	2023.	2022.
Kamatni i ostali slični prihod		
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku	71.398	58.874
od toga unwinding (Napomena 7.3)	-852	-391
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	1.880	1.736
Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	73.278	60.610
Kamatni i ostali slični rashodi		
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanom trošku	-11.556	-8.724
Kamatni rashodi	-11.556	-8.724
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	61.722	51.886

20. NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

	2023.		2022.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Platne transakcije	35.689	-9.782	33.253	-8.704
Kartično poslovanje	8.016	-5.375	7.138	-4.368
Ostalo	27.673	-4.407	26.115	-4.336
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	1.419	-	1.102	-
Proizvodi osiguranja	1.418	-	1.096	-
Ostalo	1	-	6	-
Kreditno poslovanje	5.249	-563	4.717	-409
Date kreditne obaveze, primljene kreditne obaveze	4.349	-139	3.864	-96
Date garancije, primljene garancije	900	-424	853	-313
Ostalo	288	-32	326	-31
Ukupni prihodi i rashodi od naknada i provizija	42.645	-10.377	39.398	-9.144
Neto prihod od naknada i provizija	32.268	-	30.254	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	2023	2022
Neto kreditni gubici / (neto otpisi prethodno priznatih kreditnih gubitaka) iz finansijske imovine po amortizovanom trošku	-10.249	-10.943
Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke (Napomena 4, 7.2, 7.3)	-15.827	-10.150
Od toga: Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za stanja gotovine kod CBBiH iznad obavezne rezerve (Napomena 4)	-18	-17
Od toga: Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za depozite po viđenju kod kreditnih institucija (Napomena 4)	-7	-190
Od toga: Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za depozite kod kreditnih institucija (Napomena 7.2)	20	-53
Od toga: Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke za kredite i potraživanja od clijenata (Napomena 7.3)	-16.445	-10.573
Od toga: učinci na bilans uspjeha za neutralni efekat umanjenje ispravki vrijednosti za unwinding (UWC)	852	391
Od toga: učinci na bilans uspjeha koji ne rezultiraju promjenama u ispravci vrijednosti – dobici i gubici za modifikacije, Faza 2,3 i POCI	-219	293
Od toga: učinci na bilans uspjeha dio umanjenja vrijednosti - ostalo	-18	-192
Neto povećanje rezervisanja za potencijalne kreditne obaveze i garancije date prema MSFI 9 (Napomena 16)	1.184	-5.210
Od toga: neiskorišteni kreditni limiti	1.443	-1.335
Od toga: ostale preuzete obaveze	-259	-3.875
Naplata prethodno otpisanih finansijskih sredstava po amortizovanom trošku	4.106	3.486
Neto povećanje / smanjenje ispravki vrijednosti za obaveznu rezervu kod CBBiH (Napomena 7.1)	-15	-54
Početno priznavanje POCI kredita	733	661
Neto povećanje / smanjenje ispravki vrijednosti za ostalu imovinu po amortizovanom trošku (Napomena 7.4)	-427	114
Naplata finansijske imovine po amortizovanom trošku koja se evidentiraju direktno u bilansu uspjeha	5	19
Neto povećanje / smanjenje rezervisanja za ostala rezervisanja	-218	-123
Neto povećanje / smanjenje rezervisanja za pasivne sudske sporove (Napomena 16)	208	-40
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 6)	-8	10
Ukupno	-10.267	-11.096

22. NETO POZITIVNE / NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE

	2023.	2022.
Pozitivne kursne razlike po osnovu kupoprodaje deviza	68.198	86.376
Negativne kursne razlike po osnovu kupoprodaje deviza	-64.592	-82.878
Ukupno	3.606	3.498

23. OSTALI PRIHODI

	2023.	2022.
Naknadno utvrđeni prihodi i prihodi od raspuštanja obračunatih troškova iz prethodnih godina	3.672	1.736
Platne transakcije	1.912	25
Administrativni troškovi	722	1.054
Kartično poslovanje	486	463
Poslovi osiguranja	87	92
Kamate i naknade	76	58
Platne transakcije	389	44
Naplaćena vanbilansno obračunata kamata za kredite u kašnjenju	776	567
Prihodi od iznajmljivanja imovine	347	296
Donacije	51	29
Ostalo	167	269
Ukupno	5.013	2.897

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

24. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine završene 31. decembra 2023. je 501 (2022.: 511).

U ime, a za račun svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

	2023.	2022.
Plate	21.774	20.777
Porezi i doprinosi na plate	1.725	1.725
Ukupno	23.552	22.502

25. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2023.	2022.
Nekretnine i oprema	2,690	2,595
Nematerijalna imovina	1,523	1,676
Imovina sa pravom korištenja	1,238	1,118
Investicione nekretnine	35	26
Ukupno	5,486	5,415

26. OSTALI TROŠKOVI I RASHODI

	2023.	2022.
IT troškovi	5,792	5,523
Premije osiguranja štednih uloga	4,341	3,963
Dodatno utvrđena porezna obaveza	4,212	-
Troškovi poslovnog prostora	3,417	3,412
Uredski operativni troškovi	3,130	2,971
Oglašavanje / marketing	1,477	1,227
Pravni i troškovi savjetovanja	1,252	1,090
Ostali troškovi kartičnog poslovanja	1,086	1,010
Dnevnice i putni troškovi	607	556
Troškovi poreza	507	581
Troškovi unajmljivanja osoblja	472	666
Ostali administrativni troškovi	1,329	1,437
Ukupno	27,622	22,436

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

27. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2023. i 31. decembra 2022. je 10%.

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Tekući porez na dobit	-3,277	-2,780
Odgođeni porez na dobit	392	513
Ukupno porez na dobit	-2,885	-2,267

	2023.	2022.
Dobit prije poreza	35.556	27.940
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	3.556	2.794
Prilagodbe za :		
- Efekat neodbitnih troškova	419	620
- Transferne cijene	-	1
- Poreske olakšice za novozaposlene	-720	-587
Porez na dobit	3.255	2.828
Efektivna poreska stopa za godinu	9,15%	10,12%

Razlika između iznosa poreza na dobit u ovoj napomeni i bilansa uspjeha odnosi se na činjenicu da je Banka zatvorila knjige prije podnošenja konačnog Poreznog bilansa Poreskoj upravi. Razlika nije materijalna za ove finansijske izvještaje.

Glavne komponente odgođene porezne imovine i odgođenih poreznih obaveza

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na 1. januar	3,758	2,533
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	104	589
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Rezerve fer vrijednosti FVOUR	24	712
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Ostalo	289	-76
Stanje na 31. decembar	4,175	3,758

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

	2023.	2022.
Stanje na 1. januar	-154	-311
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	-	-
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Rezerve fer vrijednosti FVOUR	100	157
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Ispravka rezerve fer vrijednosti FVOUR	-	-
Stanje na 31. decembar	-54	-154

Odgoena porezna imovina, neto

	2023.	2022.
Stanje na 31. decembar	4.121	3.604

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

28. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2023.	2022.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	32.671	25.673
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.733	864.733
Osnovna zarada po dionici (BAM)	37.78	29.69

Tokom 2023. i 2022. godine nije bilo efekata razrjeđivanja. U toku 2023. godine isplaćena je dividenda u iznosu od 10 miliona BAM, a u toku 2022. godine nije bilo isplate dividende.

29. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa direktnim vlasnikom

	2023.		2022.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	1,674	111,919	3,202	85,960
Ukupno	1,674	111,919	3,202	85,960

	2023.		2022.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija	51	3,154	1	2,181
Ukupno	51	3,154	1	2,181

Transakcije sa krajnjim vlasnikom

	2023.		2022.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	28,090	2,852	18,615	2,185
Ukupno	28,090	2,852	18,615	2,185

	2023.		2022.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	818	443	65	138
Ukupno	818	443	65	138

Transakcije sa pridruženim društvima

	2023.		2022.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosnia i Hercegovina	5,975	849	5,668	1,580
Ukupno	5,975	849	5,668	1,580

	2023.		2022.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosnia i Hercegovina	332	-	233	-
Ukupno	332	-	233	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa ostalim povezanim licima

	2023.		2022.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	1,758	367	752	150
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	68	201	68	100
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	173	-	406	-
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH) Beč, Austrija	-	949	903	443
Erste Group Card Processor d.o.o, (vm,MBU), Zagreb, Hrvatska	-	207	60	136
Ukupno	1,999	1,724	2,189	829

	2023.		2022.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	15	65	18	30
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	-	22	-	13
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	-	-	-	-
Erste Group Card Processor d.o.o, (vm,MBU) Zagreb, Hrvatska	-	1.014	10	935
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH Beč, Austrija)	-	1.559	-	1.620
S IT Solutions HR d.o.o, Bjelovar, Hrvatska	-	65	-	43
Ukupno	15	2.725	28	2.641

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2023	2022.
Bruto plate	1.270	1.248
Ostale naknade	139	139
Naknade članovima Nadzornog odbora	33	32
Ukupno	1.442	1.419

30. KOMISIONI POSLOVI

Imovina kojom Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavlja imovinu Banke, stoga nije uključena u njen izvještaj o finansijskom položaju.

Niže u tabeli analizirana je imovina kojom Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	2023.	2022.
Kredit		
Pravna lica	13,160	13,710
Stanovništvo	2,148	2,194
	15,308	15,904
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	13,895	14,366
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	264	326
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	202	227
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	102	102
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
Lutheran World Federation	-	38
	15,308	15,904
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. NAKNADA REVIZORU

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Sarajevo, revizor Banke primio je sljedeće naknade:

	2023.	2022.
Usluge revizije	143	123
Ostale usluge	1	1
Ukupno	144	124

Usluge revizije obuhvaćale su usluge revizije godišnjih finansijskih izvještaja i revizije dodatnih regulatornih izvještaja.

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u izvještaju o finansijskom položaju su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi

	2023.	2022.
Dug	1.950.555	1.822.644
Kapital	284.675	263.136
Omjer neto duga i kapitala	6.9	6.9

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

Banka kroz svoje izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (ostali ukupni rezultat), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

32. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTJEVI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2023. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 19,6% (2022: 18,0%).

	2023.	2022.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Plaćeni instrumenti kapitala	86.473	86.473
Premija na dionice	3.000	3.000
Ostale rezerve	45.205	45.205
Zadržana dobit	149.961	108.461
Akumulirani ostali ukupni rezultat	-6.809	-5.524
Manje: Nematerijalna imovina	-3.821	-3.670
Manje: Odgođena porezna imovina	-2.765	-2.373
Manje: Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	-607	-607
Manje: Odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Osnovni kapital	270.637	230.965
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Subordinisani dug	6.341	8.296
Odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Dopunski kapital	6.341	8.296
Regulatorni kapital	276.978	239.261
Ponderisani kreditni rizik	1.322.991	1.244.045
Pozicijski, valutni i robni rizik (nerevidirano)	3.113	3.880
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	86.116	80.947
Ukupno ponderisani rizici	1.412.220	1.328.872
Adekvatnost kapitala (%)*	19.6	18.0

* Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika, te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Banke ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Banka koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

U skladu s poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

b) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjeno rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svrha internog rejtinga je obezbjeđivanje ispravnog prikaza kreditnog rizika u portfoliju Banke, te osiguranje ispunjenja Basel II kriterija. Interni rejting ima ključnu ulogu u procesu upravljanja kreditnim rizicima i donošenju odluka. Rejting je važan ulazni parametar za risk rezervacije, cijenu rizika, upravljanja kapitalom i kreditne odluke. Interni rejting je preduslov za bilo koji kreditni zahtjev i/ili odobrenje.

Svi rejting relevantni klijenti i grupe klijenata (odnosno svi dužnici sa dužničkom ili sudužničkom relacijom u odnosu na relevantne izloženosti rizicima i jemci) moraju biti ocijenjeni.

Izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke obavlja se na mjesečnoj osnovi, na nivou izloženosti/imovine, u valuti izloženosti. Za izračunavanje rezervi za gubitke primjenjuje se ECL model koji se temelji na pristupu u tri faze koji vodi do 12-mjesečnog ECL ili doživotnog ECL-a.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Pristup na temelju faza (eng. stage) znači da ako finansijska imovina nije priznata kao kupljena ili nastala finansijska imovina umanjene vrijednosti (POCI), tj. finansijska imovina umanjene kreditne vrijednosti pri početnom priznavanju, onda ovisno o statusu umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina se raspoređuje u jednu od sljedećih faza:

- 1) Faza 1 uključuje:
 - a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:
 - i) POCI imovine
 - ii) Imovine čije je početno (bilansno) priznavanje potaknuto prvom upotrebom obavezujuće kreditne obaveze date drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog statusa od potpisivanja (početnog priznavanja) te kreditne obaveze, ali koja nije u defaultu u vrijeme takve prve upotrebe
 - b) Finansijska imovina koja ispunjava uslove niskog kreditnog rizika
 - c) Finansijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njenu kreditnu kvalitetu.

U fazi 1 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

- 2) Faza 2 uključuje finansijsku imovinu sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali ne i kreditno umanjenu na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod 1) a) ii) iznad.

U fazi 2 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak.

- 3) Faza 3 uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U trećoj fazi rezerve za kreditni gubitak izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak. Umanjenje vrijednosti se definiše kao nastanak jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće tokove gotovine finansijske imovine. Svi događaji koji su uključeni u definiciju umanjene kreditne vrijednosti razmatraju se u definiciji defaulta koja se koristi u Banci.

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka

U Banci se primjenjuje sljedeća definicija defaulta: Default je kada jedan ili oba sljedeća događaja nastanu:

- klijent kasni više od 90 dana sa bilo kojom materijalnom kreditnom obavezom, ili
- smatra se nevjerovatnim da će klijent platiti svoje kreditne obaveze u cjelosti bez realizacije kolaterala.

Kada je klijent u default-u, to znači da je njegov finansijski instrument kreditno umanjen odnosno u statusu neispunjavanja obaveza, te mu se tom prilikom interni rejting "R" dodjeljuje. To dalje znači da su svi finansijski instrumenti klijenta defaultnog klijenta umanjene kreditne vrijednosti. Ako je klijent poboljšao na rejting koji nije default, tada sva njegova finansijska imovina više neće biti kreditno umanjena.

Materijalnost dospjele kreditne obaveze ocjenjuje se prema pragu, koji je definisan od strane nadležnih regulatornih tijela. Ovaj prag odražava razinu rizika koji nadležno tijelo smatra razumnim.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka (nastavak)

Definicija neispunjavanja obaveza je promijenjena u tretmanu zajedničke obaveze. Povezano lice se tretira kao klijent u pogledu rizika. Ako povezano lice prelazi 90 DPD onda svi klijenti ovog povezanog lica automatski ne ispunjavaju obaveze. Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih neispunjenih klijenata se posebno procjenjuje, što znači da ako jedan ili više obveznika zajedničke kreditne obaveze kasni sa svojim pojedinačnim izloženostima i ako nakon procjene barem jedan preostali sudažnik može ispuniti obavezu, povezano lice i sudažnik ostaju u radu.

Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih klijenata sa kašnjenjem mora se posebno procijeniti.

Ako svi pojedinačni obveznici povezanih lica kasne sa plaćanjem, sva njihova povezana lica sa istim skupom obveznika (dodijeljeni istoj grupi) automatski se smatraju neispunjenima.

Proces procjene PD-a

Proces procjene PD-ija se vrši u zavisnosti od dostupnih podataka i adekvatnosti samih podataka za određeni portfolio. Shodno tome primjenjuje se procjena cjeloživotnog PD-ija na osnovu metodološkog koncepta matične grupacije.

Za portfolio pravnih lica koristi se metoda analize prosječne stope defaulta. Ova se metoda temelji na brojanju svih migracija iz svakog posmatranog rejtinga u default/ne-default u određenom vremenskom periodu.

EAD

EAD, izloženost prema gubitku, čini ukupna izloženost (iznos) koja je podložna rezervacijama kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9. Banka izračun EAD-a razlikuje na bilansnom i vanbilansnom dijelu. Generalno, u obzir se uzima bruto amortizirani trošak (GCA) i potencijalna buduća izloženost koja je najbolja procjena izdataka potrebnih u odnosu na bezuslovno obavezano buduće zaduživanje ili druge vanbilansne stavke kao što su garancije/akreditivi. Potencijalna buduća izloženost se procjenjuje koristeći faktor kreditne pretvorbe (CCF), koji se može definisati kao pokazatelj iskorištenosti za vanbilansne stavke kao što su garancije, akreditivi i instrumenti s karakteristikama kreditne linije (npr. tekući račun debitne ili kreditne kartice), što predstavlja neizvjesnosti iznosa koji se priznaje kao vanbilansna rezerva, kojim se bavi raznim sredstvima u skladu s okolnostima.

U procjeni potencijalne buduće izloženosti, Banka procjenjuje vrijeme i iznos potencijalnih gotovinskih odliva. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obaveze.

Procjena potencijalne buduće izloženosti se diferencira za dio portfolija za koji se u obzir uzimaju očekivani tokovi gotovine iz otplatnog plana, te za onaj dio portfolija za koji isto nije primjenljivo.

LGD

Parametar LGD (loss given default) opisuje postotak nepodmirenih obaveza u trenutku neplaćanja (EAD) u slučaju neplaćanja. Generalni pristup je da se parametar Loss Given Default (LGD) procjenjuje na temelju pokazatelja oporavka migracije matrice. LGD koji Banka koristi za izračunavanje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti kredita i drugih potraživanja baziran je na homogenim grupama, a na kraju se izračunava na nivou aktive, uzimajući u obzir preostali rok dospeljeća sredstva, kao i karakteristike segmenta za koji se aktiva odnosi. Pored toga, za neisplaćene izloženosti Banka primjenjuje strožije LGD vrijednosti od izračunatih za određene segmente portfolija stanovništva, obzirom da je uzorak bio prilično mali.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Podaci o budućim događajima

Banka za mjerenje ECL koristi općeprihvaćene podatke o budućim događajima. Da bi uključila različite makro scenarije, Banka je koristila tri različita scenarija (pad, osnovni, rast). Ovi scenariji su dobiveni od Erste Grupe.

Posljednji primjenjeni scenariji za 2023. godinu prikazani su u nastavku:

Scenarij	Vjerovatnoće scenarija		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2024	2025	2026
Pad	49%	49%	49%
Osnovni	50%	50%	50%
Rast	1%	1%	1%

Scenarij	STOPA RASTA BDP		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2024	2025	2026
Pad	-0.02%	-0.01%	-0.09%
Osnovni	2.20%	2.60%	3.00%
Rast	4.74%	5.14%	5.54%

Scenarij	STOPA INFLACIJE		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2024	2025	2026
Pad	10.75%	10.50%	9.99%
Osnovni	3.40%	3.20%	2.80%
Rast	0.12%	-0.08%	-0.48%

Scenarij	STOPA NEZAPOSLENOSTI		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2024	2025	2026
Pad	14.05%	13.75%	13.55%
Osnovni	12.70%	12.40%	12.20%
Rast	11.34%	11.04%	10.84%

Vjerovatnoće za tri scenarija (pad, osnovni, rast) izračunavaju se u koordinaciji sa Erste Grupom. Za period 2024.-2026. godina korištene makrovarijable su preuzete od Erste Grupe.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu se primjenjuje u slučajevima:

- Kada nema objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti ili
- Kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, ali izloženosti nije pojedinačno značajna.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu se vrši na osnovu važećih regulatornih smjernica koje definišu prag značajnosti za izloženosti koje se smatraju pojedinačno značajnim.

U slučaju Sparkasse Bank d.d. BiH ovaj prag iznosi 150 hiljada BAM. Individualno značajna izloženost se individualno testira na objektivni dokaz o umanjenju.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Metodologija za POCI

POCI imovina nije dio prijenosa u fazama bez obzira na promjenu klijenta u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja POCI imovine. POCI imovina podliježe očekivanim doživotnim kreditnim gubicima od početnog priznavanja do potpunog depriznavanja. Nadalje, očekivani doživotni kreditni gubici, koji se očekuju na datum početnog priznavanja POCI imovine, moraju se uzeti u obzir pri izračunu fer vrijednosti imovine na taj datum i ne priznaju se kao rezerve za kreditne gubitke (dok naknadne promjene u tim prvobitnim očekivanjima rezultiraju samo priznavanjem rezervi za kreditne gubitke samo ako rezultiraju nižim očekivanjima u odnosu na datum početka, dok se oni koji rezultiraju boljim očekivanjima u odnosu na datum početka priznavanja priznaju kao povećanje bruto knjigovodstvene vrijednosti POCI imovine). Zbog svih tih razloga, POCI se definiše kao "faza" sam po sebi, budući da se POCI imovina nikada nije u potpunosti ponašala ni kao imovina faze 3, niti kao imovina faze 2 ili 1, bez obzira na promjene u kreditnom riziku klijenta nakon početnog priznavanja. Prema preporukama FBA, za sve POCI ugovore, nakon inicijalnog priznavanja najmanje minimalni regulatorni CLA se obračunava na osnovu dana kašnjenja.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Banka zasniva svoju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na osnovu redovne mjesečne procjene kvalitativnih i/ili kvantitativnih pokazatelja kreditnog boniteta klijenata. Kvalitativni elementi uključuju indikatore koji su rezultat redovnog procesa praćenja klijenata kroz sistem ranog upozorenja klijenata (eng. skr. EWS) kao i druge elemente (npr. dane kašnjenja) i podatke dostupne Banci. Kvantitativni elementi se oslanjaju na praćenje apsolutne i relativne promjene vjerovatnoće defaulta komitenta u odnosu na datum inicijalnog priznavanja određenog finansijskog plasmana.

Kreditna izloženost

U kreditnu izloženost uvršteni su svi finansijski instrumenti kojima Banka raspolaže osim novca u blagajni i stanja na računima kod CBBIH.

Minimalne stope za očekivane kreditne gubitke

Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“) propisuje minimalne stope ispravke vrijednosti za kreditne gubitke po različitim nivoima. Takođe, Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rasta kamatnih stopa propisane su dodatne, strože stope za očekivane kreditne gubitke za ugovore koji ispunjavaju kriterijume navedene u navedenoj Odluci.

Kada je riječ o vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka izračunatih u skladu s metodologijom, Banka će primijeniti minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka definirane u ovom odjeljku, koristeći onu koja je veća od sljedećih vrijednosti:

- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata u skladu sa internom metodologijom;
- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata korištenjem minimalnih stopa očekivanih kreditnih gubitaka kako je definirano u Odluci.

Minimalne stope su prikazane ispod.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 1

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 1, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u najmanje datim iznosima:

1. za izloženosti sa malim kreditnim rizikom - 0,1% izloženosti,
2. za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, koje imaju kreditnu ocjenu priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, a koje su u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke svrstane u srednji kreditni kvalitet 3 i 4 - 0,1% izloženosti,

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazu 1 (nastavak)

3. za izloženosti prema bankama i drugim subjektima iz finansijskog sektora koji imaju kreditnu procjenu priznate eksterne institucije za ocjenu kreditnog rejtinga koji su, u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke, klasifikovani u nivoe kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
4. za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.
5. Za kreditne izloženosti sa varijabilnom ili fiksnom kamatnom stopom alociranom u nivo kreditnog rizika 1, u skladu sa odredbama člana 18. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je dužna da utvrdi očekivane kreditne gubitke u iznosu ispod 2% izloženosti, ako je razlika između novo utvrđene efektivne kamatne stope i efektivne kamatne stope koju je banka primjenila na referentni datum, na postojećeg zajmoprimca, čija će izloženost biti izmjenjena u odnosu na postojeću izloženost. U slučaju da postoji razlika između ugovorene kamatne stope za novog dužnika i efektivne kamatne stope za postojećeg klijenta na referentni datum, doći će do značajnog povećanja kamatne stope.

Očekivani kreditni gubitak za izloženosti u vidu gotovine u blagajni i gotovine u banci iznosi 0%, pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi koji se odnose na zaštitu imovine propisani podzakonskim aktom kojim se uređuje sistem internih kontrola u Banci.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 2

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od 5% izloženosti.

Za postojeće kreditne izloženosti koje su prethodno raspoređene u klasu kreditnog rizika 2, u skladu sa odredbama člana 19. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, pri čemu je tokom kreditne izloženosti utvrđeno značajno povećanje kamatne stope. U procesu praćenja rizika, banka neće utvrditi očekivane kreditne gubitke u iznosu ispod 12% izloženosti.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3

Za izloženosti klasifikovane u nivo 3 kreditnog rizika, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2, kao minimum.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	Do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3 (nastavak)

The Bank determines minimum expected credit losses in accordance with diagram below:

<i>Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom</i>		<i>Očekivani gubici prema tabeli 2</i>
<i>Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom</i>	<i>Osigurani dio</i>	<i>Očekivani gubici prema tabeli 1</i>
	<i>Neosigurani dio</i>	

Ako je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti. Stoga procjena budućih tokova gotovine od prihvatljivog kolaterala svedena na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% takve izloženosti.

U slučaju da Banka ne uspije naplatiti potraživanja u periodu od tri godine, morat će evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

U slučaju restrukturiranih izloženosti, Banka će, tokom svakih 12 mjeseci perioda oporavka, održavati očekivane kreditne gubitke na istom nivou pokrića koji je formiran nakon odobrenja za restrukturiranje, koji ne može biti manji od 15% izloženosti.

Banka je dužna da u svojim knjigama utvrdi i evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti za svako treće i naknadno restrukturiranje prethodno restrukturirane izloženosti, koja je u trenutku restrukturiranja bila klasifikovana u fazu 3 ili u imovinu POCL-a, osim za situacije u kojima je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za izloženosti kod kojih klijent nije ispunio svoje obaveze prema Banci u roku od 60 dana od dana zahtjeva za plaćanjem po prethodno izdanoj garanciji, najkasnije, Banka će biti dužna utvrditi i evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznos od 100%, osim u situacijama kada je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, tada ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za NPL-ove se smatra da postoji neizvjesnost naplate prihoda od kamata, pa će se stoga priznavanje ove imovine u bilansu uspjeha odgoditi do njihove naplate. Takva potraživanja od kamata evidentirat će se u knjigama Banke do njihove naplate.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja

Stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja date su ispod:

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka

<i>Br.</i>	<i>Dani kašnjenja</i>	<i>Minimalni očekivani kreditni gubitak</i>
1.	<i>bez kašnjenja u materijalno značajnom iznosu</i>	0.5%
2.	<i>do 30 dana</i>	2%
3.	<i>od 31 do 60 dana</i>	5%
4.	<i>od 61 do 90 dana</i>	10%
5.	<i>od 91 do 120 dana</i>	15%
6.	<i>od 121 do 180 dana</i>	50%
7.	<i>od 181 do 365 dana</i>	75%
8.	<i>preko 365 dana</i>	100%

Pri određivanju broja dana kašnjenja za potraživanja, Banka će uzeti u obzir neizvršenje obaveza u otplati obaveza prema banci u materijalno značajnom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

2023	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	1.541	-96	-	1.445
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	2	-	-	2
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	160.115	-160	-8.160	151.795
Dužnički vrijednosni papiri	160.115	-160	-8.160	151.795
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.575.633	-78.921	-	1.496.712
Depoziti kod kreditnih institucija	43.247	-43	-	43.204
Kredit i potraživanja od klijenata	1.513.166	-75.967	-	1.437.199
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	19.220	-2.911	-	16.309
Potencijalne kreditne obaveze	520.117	-11.575	-	508.542
Ukupno	2.271.268	-90.752	-8.160	2.158.497

2022.	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	27.027	-89	-	26.938
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	152.220	-152	-6.909	145.159
Dužnički vrijednosni papiri	152.220	-152	-6.909	145.159
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.490.892	-71.985	-	1.418.907
Depoziti kod kreditnih institucija	65.633	-63	-	65.570
Kredit i potraživanja od klijenata	1.410.804	-69.188	-	1.341.616
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	14.455	-2.734	-	11.721
Potencijalne kreditne obaveze	478.285	-12.761	-	465.524
Ukupno	2.148.424	-84.987	-6.909	2.056.528

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

2023.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po videnju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku			Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		
Države	-	-	160.115	-	29.106	1	3.235	192.457
Kreditne institucije	1.541	-	-	43.247	-	11.747	5.624	62.159
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	12.925	-	2.653	15.578
Nefinansijske institucije	-	2	-	-	813.102	5.519	473.848	1.292.471
Stanovništvo	-	-	-	-	658.033	1.953	34.757	694.743
Ukupno	1.541	2	160.115	43.247	1.513.166	19.220	520.117	2.257.408

2022.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po videnju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku			Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finansijska imovina po amortizovano m trošku		
Države	-	-	152.220	-	14.943	1	2.050	169.214
Kreditne institucije	27.027	-	-	65.633	-	7.492	4.259	104.411
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	11.485	2	2.229	13.716
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	768.630	5.008	437.693	1.211.331
Stanovništvo	-	-	-	-	615.746	1.952	32.054	649.752
Ukupno	27.027	-	152.220	65.633	1.410.804	14.455	478.285	2.148.424

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2023.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku			Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Potraživanja od klijenata	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	73.482	27	22.704	96.213
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	66.794	282	28.710	95.786
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	168.660	98	166.174	334.932
IV. Automobilska industrija	-	-	-	-	22.914	25	35.237	58.176
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	154.475	1.454	57.599	213.528
VI. Nečični potrošački proizvodi	-	2	-	-	96.641	79	38.587	135.309
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	32.549	5	18.429	50.983
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	57.711	58	39.138	96.907
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	52.208	21	35.405	87.634
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	26.794	41	32.222	59.057
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	49.756	84	1.396	51.236
XII. Nekretnine	-	-	-	-	18.838	4	876	19.718
XIII. Javni sektor	-	-	160.115	-	29.108	1	2.085	191.309
XIV. Finansijske usluge	1.541	-	-	43.247	13.282	15.340	8.483	81.893
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	649.954	1.701	33.072	684.727
Ukupno	1.541	2	160.115	43.247	1.513.166	19.220	520.117	2.257.408

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrument (nastavak)

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2022.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po videnju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku			Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	57.143	22	28.778	85.943
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	51.057	247	24.985	76.289
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	144.648	72	157.116	301.836
IV. Automobilska industrija	-	-	-	-	19.387	22	24.458	43.867
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	162.837	1.439	53.338	217.614
VI. Neciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	107.346	69	40.395	147.810
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	27.892	4	13.032	40.928
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	64.582	23	36.929	101.534
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	51.600	14	29.010	80.624
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	26.191	32	29.554	55.777
XI. Hotellijerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	50.666	77	1.632	52.375
XII. Nekretnine	-	-	-	-	12.570	2	331	12.903
XIII. Javni sektor	-	-	152.220	-	14.944	1	1.400	168.565
XIV. Finansijske usluge	27.027	-	-	65.633	12.011	10.744	6.547	121.962
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	607.930	1.687	30.780	640.397
Ukupno	27.027	-	152.220	65.633	1.410.804	14.455	478.285	2.148.424

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi

2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno Izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
I. Prirodni resursi i roba	77.721	15.374	3.111	6	96.212
II. Snabdijevanje energijom	37.485	53.149	5.152	-	95.786
III. Građevina i građevinski materijali	270.511	62.516	1.759	148	334.934
IV. Automobiliska industrija	39.687	18.360	129	-	58.176
V. Ciklični potrošački proizvodi	141.910	66.983	4.633	-	213.526
VI. Ne ciklični potrošački proizvodi	124.307	3.581	7.245	176	135.309
VII. Proizvodnja mašina	40.376	10.521	54	32	50.983
VIII. Prijevoz i skladištenje	66.231	29.411	1.231	33	96.906
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	80.463	7.160	11	-	87.634
X. Zdravstvo i usluge	52.462	5.783	813	-	59.058
XI. Hotellierstvo, igre na sreću i zabava	9.803	40.393	649	393	51.238
XII. Nekretnine	19.451	261	3	-	19.715
XIII. Javni sektor	181.839	9.469	1	-	191.309
XIV. Finansijske usluge	80.852	188	853	-	81.893
XV. Stanovništvo	573.480	77.239	32.645	1.363	684.727
Ukupno	1.796.578	400.388	58.289	2.151	2.257.406

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi (nastavak)

2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
I. Prirodni resursi i roba	69.214	16.324	377	29	85.944
II. Snabijevanje energijom	38.282	37.786	222	-	76.290
III. Građevina i građevinski materijali	224.202	75.817	1.516	301	301.836
IV. Automobiliska industrija	37.201	6.621	45	-	43.867
V. Ciklični potrošački proizvodi	152.190	60.695	4.664	65	217.614
VI. Neciklični potrošački proizvodi	133.760	9.986	3.593	472	147.811
VII. Proizvodnja mašina	36.784	4.047	77	21	40.929
VIII. Prijevoz i skladištenje	79.531	20.800	1.109	93	101.533
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	74.025	6.465	112	21	80.623
X. Zdravstvo i usluge	53.335	1.711	730	-	55.776
XI. Hotellijerstvo, igre na sreću i zabava	36.155	15.309	798	112	52.374
XII. Nekretnine	8.065	4.836	2	-	12.903
XIII. Javni sektor	168.564	-	1	-	168.565
XIV. Finansijske usluge	121.077	55	830	-	121.962
XV. Stanovništvo	530.928	77.815	30.618	1.036	640.397
Ukupno	1.763.313	338.267	44.694	2.150	2.148.424

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i fazi

2023.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno Izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
Tržište Erste Grupe	1.500	-	-	-	1.500
Austrija	-	-	-	-	-
Češka	-	-	-	-	-
Hrvatska	1.500	-	-	-	1.500
Srbija	-	-	-	-	-
Ostale zemlje EU	43.287	-	-	-	43.287
Slovenija	-	-	-	-	-
Ostale EU države	43.287	-	-	-	43.287
Tržišta u razvoju	1.751.791	400.388	58.289	2.151	2.212.619
BiH	1.751.791	400.388	58.289	2.151	2.212.619
Ukupno	1.796.578	400.388	58.289	2.151	2.257.406

2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno Izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)
Tržište Erste Grupe	81.851	-	-	-	81.851
Austrija	71.862	-	-	-	71.862
Češka	-	-	-	-	-
Hrvatska	9.921	-	-	-	9.921
Srbija	68	-	-	-	68
Ostale zemlje EU	109.816	-	-	-	109.816
Slovenija	14.906	-	-	-	14.906
Ostale EU države	94.910	-	-	-	94.910
Tržišta u razvoju	1.571.646	338.267	44.694	2.150	1.956.757
BiH	1.571.646	338.267	44.694	2.150	1.956.757
Ukupno	1.763.313	338.267	44.694	2.150	2.148.424

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

2023.	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od				Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	MSFI9 relevantno	
		Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine	Ostalo		Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	1.541	-	-	-	-	1.541	1.541	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	2	-	-	-	-	2	2	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	160.115	-	-	-	-	160.115	160.115	-
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.575.633	511.720	55.648	405.843	50.229	1.063.913	1.436.883	79.132
Depoziti kod drugih banaka	43.247	-	-	-	-	43.247	43.247	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.513.166	511.720	55.648	405.843	50.229	1.001.446	1.377.114	79.132
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	19.220	-	-	-	-	19.220	16.522	2.698
Potencijalne kreditne obaveze	520.117	27.551	-	22.228	5.324	492.566	468.608	51.337
Ukupno	2.257.408	539.271	55.648	428.071	55.553	1.718.317	2.067.149	130.469
								59.790

2022.	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od				Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	MSFI9 relevantno	
		Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine	Ostalo		Nije dospjelo niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	27.027	-	-	-	-	27.027	27.027	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	152.220	-	-	-	-	152.220	152.220	-
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.490.892	468.717	50.901	367.269	50.547	1.022.175	1.392.839	52.191
Depoziti kod drugih banaka	65.633	0	0	0	0	65.633	65.633	0
Kredit i potraživanja od klijenata	1.410.804	468.717	50.901	367.269	50.547	942.087	1.315.357	52.191
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	14.455	-	-	-	-	14.455	11.849	2.606
Potencijalne kreditne obaveze	478.285	53.217	0	37.280	15.937	425.068	459.645	18.249
Ukupno	2.148.424	521.934	50.901	404.549	66.484	1.626.490	2.031.731	70.440
								46.253

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2023.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	-	182.688	61.308	15.578	956.271	580.632	1.796.477
	Faza 2	-	9.769	-	-	301.005	77.804	388.578
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	136	514	650
	Faza 1	-	-	-	-	101	-	101
	Faza 2	-	-	-	-	10.003	1.807	11.810
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	1	850	-	9.033	6.425	16.309
	POCI	-	-	-	-	397	382	779
Neprihodojuća izloženost	Faza 3	-	-	-	-	6.169	2.158	8.327
	POCI	-	-	-	-	34	22	56
	Faza 3	-	-	-	-	1.901	4.518	6.419
	POCI	-	-	-	-	-	310	310
	Faza 3	-	-	-	-	7.197	19.770	26.967
	POCI	-	-	-	-	180	132	312
	Faza 3	-	-	-	-	-	267	267
	POCI	-	-	-	-	40	4	44
	Ukupno							2.257.406

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima (nastavak)

2022.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju	-	169,213	103,567	13,715	939,044	537,624	1,763,163
	Faza 1	-	-	18	-	256,340	77,117	333,475
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 30 dana	-	-	-	-	67	523	590
	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	-	-	-	-	150	-	150
	Faza 1	-	-	-	-	2,096	2,696	4,792
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujuća izloženost	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	-	1	827	2	4,099	3,200	8,129
	Faza 3	-	-	-	-	232	217	449
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	-	-	-	-	1,136	2,066	3,202
	Kašnjenje > 180 dana	-	-	-	-	-	9	9
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	-	-	-	-	926	4,899	5,825
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	-	-	-	-	28	14	42
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujuća izloženost	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	6,493	20,502	26,995
	Faza 3	-	-	-	-	414	272	686
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	6	537	543
	POCI	-	-	-	-	300	74	374
	Ukupno	-	-	-	-	-	Ukupno	2,148,424

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti

2023.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju ≤ 30 dana	-	-770	-393	-273	-13,617	-3,773	-18,826
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-636	-	-	-18,526	-6,731	-25,893
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-20	-77	-97
	Faza 1	-	-	-	-	-5	-	-5
	Faza 2	-	-	-	-	-660	-417	-1,077
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje ≤ 90 dana	-	-1	-850	-	-2,994	-3,603	-7,448
Neprihodujuća izloženost	POCI	-	-	-	-	-60	-58	-118
	Kašnjenje > 90 dana ≤ 180 dana	-	-	-	-	-5,195	-965	-6,160
	POCI	-	-	-	-	-29	-17	-46
	Kašnjenje > 180 dana ≤ 1 godine	-	-	-	-	-1,215	-2,897	-4,112
	POCI	-	-	-	-	-	-180	-180
	Kašnjenje > 1 godine ≤ 5 godina	-	-	-	-	-6,959	-19,178	-26,137
	POCI	-	-	-	-	-211	-131	-342
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	-	-267	-267
	POCI	-	-	-	-	-40	-4	-44
							Ukupno	-90,752

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti (nastavak)

2022.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	-	-250	-311	-274	-13.433	-3.368	-17.636
	Faza 1	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 2	-	-	-2	-	-19.262	-6.829	-26.093
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-10	-78	-88
	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	-	-	-	-	-9	-	-9
	Faza 2	-	-	-	-	-218	-800	-1.018
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujuća izloženost	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	-	-1	-827	-2	-3.744	-2.589	-7.163
	Faza 3	-	-	-	-	-39	-34	-73
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	-	-	-	-	-579	-962	-1.541
	Faza 3	-	-	-	-	-	-7	-7
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 180 dana <= 1 godine	-	-	-	-	-668	-3.181	-3.849
	Faza 3	-	-	-	-	-21	-12	-33
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	-	-	-	-	-6.074	-19.852	-25.926
Kumulirano	Faza 3	-	-	-	-	-385	-258	-643
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	-6	-537	-543
	Faza 3	-	-	-	-	-293	-72	-365
		-	-	-	-	-	Ukupno	-84,987

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze.

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na tok gotovine.

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz kursa. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obaveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. decembar 2023. i 31. decembar 2022.:

	2023.	2022.
Euro	-3.003	-3.027
Američki dolar	319	-224
Ostalo	100	-193

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka (BAM) putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u BAM u odnosu na USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada BAM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja BAM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom.

	USD Efekat	
	2023.	2022.
Dobit / (gubitak)	32	-22

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom (nastavak)

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i nederivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na datum izvještaja o finansijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu završenu 31. decembra 2023. bila bi uvećana / umanjena za 6.161 hiljada BAM (2022.: za 4.248 hiljada BAM).

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne tokove gotovine i uspoređuje rokove dospjeća finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih tokova gotovine finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se tok gotovine pojaviti u drugom periodu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospjeće finansijske imovine

2023.	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	101.860	-	-	-	-	101.860
Novac u blagajni	-	237.147	-	-	-	-	237.147
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	3.15%	84.641	-	-	-	-	84.641
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	4.59%	81.228	59.164	338.963	178.064	464.887	1.122.307
Dužnički vrijednosni papiri	1.25%	-	-	4.184	107.802	38.734	150.720
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	0.36%	187.921	-	-	-	-	187.921
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	4.70%	8.141	306	31.150	129.769	260.648	430.013
		700.938	59.470	374.297	415.635	764.269	2.314.609

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa (nastavak)

Maturity for financial assets

2022.	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Novac u blagajni	-	202.287	-	-	-	-	202.287
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	0,50%	17.933	-	-	-	-	17.933
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	4,56%	57.130	83.223	361.233	408.927	209.113	1.119.626
Dužnički vrijednosni papiri	1,77%	-	8.003	9.898	99.364	44.595	161.860
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	0,05%	173.343	-	-	-	-	173.343
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	0,97%	111.429	-	-	-	-	111.429
Depoziti kod drugih banaka	2,00%	-	65.521	-	-	-	65.521
Kredit i potraživanja od klijenata	3,86%	11.119	14.942	66.865	302.456	240.241	635.623
		573.241	171.689	437.996	810.747	493.949	2.487.622

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih tokova gotovine finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje tokove gotovine kamata i glavnica.

Dospijeće za finansijske obaveze

	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2023.							
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka		929.401					929.401
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	0,98%	25					25
Obaveze po uzetim kreditima	5,00%		8.717		18.105	1.956	28.779
Subordinisani dugovi	8,04%				9.779		9.779
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,54%	242.716	111.957	189.033	399.767	14.411	957.883
Obaveze po uzetim kreditima	4,41%	1.956			15.647		17.602
		1.174.097	111.957	197.751	443.298	16.367	1.943.469
2022.							
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka	-	826.780	-	-	-	-	826.780
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	2,93%		-	41.773	-	26	41.799
Obaveze po uzetim kreditima	3,30%	-	-	5.642	23.668	5.867	35.177
Subordinisani dugovi	5,75%	-	-	-	12.163	-	12.163
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	0,75%	196.429	60.541	303.509	330.778	17.035	908.292
Obaveze po uzetim kreditima	0,58%	1.956	-	2.942	1.963	-	6.861
		1.025.165	60.541	353.866	368.572	22.928	1.831.072

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih tokova gotovine i priliva od dospijele finansijske imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	2023.						2022.		
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima	Faza 2	Faza 3	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima
IMOVINA									
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	380.414	380.414	-	-	-	-	331.488	331.488	-
Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku	1.684.513	1.672.189	-	-	-	-	1.592.028	1.592.003	-
Obavezna rezerva kod CBBiH	187.801	187.801	-	-	-	-	173.170	173.170	-
Depoziti kod drugih banaka	43.204	43.151	-	-	-	-	65.570	65.570	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.437.199	1.425.066	-	-	-	-	1.341.618	1.341.593	-
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	16.309	16.171	-	-	-	-	11.670	11.670	-
OBAVEZE									
Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	1.946.810	1.919.278	-	-	-	-	1.819.597	1.785.353	-
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	154.756	153.412	-	-	-	-	147.594	145.688	-
Depoziti od klijenata	1.735.437	1.709.249	-	-	-	-	1.620.768	1.588.420	-
Uzeti krediti	56.617	56.617	-	-	-	-	51.235	51.235	-
FINANSIJSKE GARANCIJE I OBAVEZE									
Finansijske garancije	-	-229	-	-	-	-229	-	60	-
Neopozive obaveze	-	25.791	-	-	-	25.791	-	1.623	-

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

34.2 Fer vrijednost nefinansijske imovine i nefinansijskih obaveza Banke

Fer vrijednosti i hijerarhija fer vrijednosti nefinansijske imovine						
2023.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka – Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3	
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama						
Ulaganje u nekretnine	1.426	1.426	-	-	-	1.426
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju						
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-	-
2022.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka – Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3	
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama						
Ulaganje u nekretnine	1.461	1.461	-	-	-	1.461
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju						
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2023.**

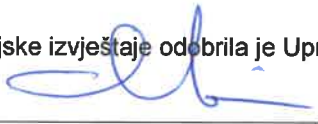
(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nije bilo drugih značajnih naknadnih događaja koji bi imali značajan uticaj na finansijske izvještaje za 2023. godinu ili koji bi zahtijevali objelodanjivanje u napomenama uz finansijske izvještaje.

36. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 12. aprila 2024. godine.

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave

Sparkasse Bank dd BiH

Zmaja od Bosne 7,71000 Sarajevo

079

4200128200006

64.19

12.000000

29-02-2024

FINANSIJSKO-FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA SARAJEVO
ISPOSTAVA NOVO SARAJEVO 6

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

za period od 01.01.2023 do 31.12.2023.

U smislu odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivnan prikaz finansijskog položaja i poslovanja pravnog lica:

Značajni događaji nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja

Nije bilo značajnih događaja nastalih nakon završetka poslovne godine do predaje finansijskog izvještaja.

Procjena očekivanog budućeg razvoja

U skladu sa svojim strateškim usmjerenjem, Sparkasse Bank dd BiH nastavlja jačati svoju poziciju u bosanskohercegovačkom bankarskom sektoru, oslanjajući se na stabilan rast i održivo kreiranje vrijednosti, te aktivno doprinosi ekonomskom razvoju zemlje.

Strateški ciljevi za period 2024 – 2028 su usmjereni ka poboljšanju tržišne pozicije, te rastu prihoda uz iskorištavanje novih poslovnih prilika, očuvanje kvalitete kreditnog portfolija i discipline u troškovima pojednostavljivanjem poslovnih procesa i povećanjem učinkovitosti.

Strategija Banke i planirani razvoj može se naći u dokumentu Plan poslovanja za 2024. godinu koji je sastavni dio ovog dokumenta.

Najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem – poslovanjem Banke

Tokom 2023. godine razvojne aktivnosti u segmentu poslovanja sa stanovništvom bile su usmjerene na unapređenje procesa, kao i na uvođenje ili poboljšanje postojećih proizvoda, te je u segmentu poslovanja sa stanovništvom učinjeno sljedeće:

- Implementirane su nove funkcionalnosti u okviru SIMPL aplikacije (aplikacija za mobilno bankarstvo), poput: card management, osiguranje, apliciraj za proizvod, mogućnost upravljanje mjestima trošenja po karticama (POS, ATM i Internet). Pored navedenog redizajniran je izgled i ime aplikacije, kao i mjenjačnica, implementirani su novi izdavalci računa unutar funkcionalnosti Plati račun-e;
- Završena implementacija dualne kamatne stope na dugoročnim kreditima;
- Unaprijeđen proces odobrenja neobezbjedenih kredita;
- U skladu sa ESG smjernicama uvedeno je korištenje reciklirane plastike sa novim dizajnom na kartičnim proizvodima;
- Realizovane su brojne kampanje i promotivne ponude;

Tokom 2023. godine razvojne aktivnosti Banke u segmentu poslovanja sa pravnim licima i SME su bile usmjerene na:

- redizajniranje kreditnog procesa radi povećanja efikasnosti (implementacija limita, automatizacija modela, skraćivanje vremena odlučivanja);
- implementiranje garantnih linija i zelenih proizvoda u saradnji sa garantnim fondovima (Garantni fond RS, EBRD, EFSE, USAID, EIF SME);
- Modifikacija i redizajn business kartice;

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela
Banka nije vršila otkup vlastitih dionica u 2023. godini.

Informacije o poslovnim segmentima

Ključni indikatori profitabilnosti i indikatori po segmentima:

(podaci preuzeti MMR – monthly management report/mjesečni izvještaj za upravu, a za decembar, lokalni regulator)

2023							u mil KM
Bilans stanja	Retail	Micro	SME	Corporate	Sredstva	Ostalo	Ukupno Banka
Kredit	650	42	184	637	85	0	1,598
Obveznice i Trezorski zapisi	0	0	0	0	152	0	152
Depoziti klijenata	850	118	87	729	23	0	1,806
Depoziti banaka i ostalih FI	0	0	0	0	141	0	141

2023							u mil KM
Bilans uspjeha	Retail	Micro	SME	Corporate	Sredstva	Ostalo	Ukupno Banka
Prihodi od kamata i naknada i ostali oper.prihod	60	8	11	29	14	0	122
Rashodi od kamata i naknada i ost. oper.rashodi	-10	0	0	-4	-5	0	-20
Trošak rezervacija	-4	0	-1	-5	0	0	-11
Operativni rezultat nakon troška rezervi	45	7	10	19	9	0	91

Detaljna analiza se može naći u Planu poslovanja za 2024. godinu, koji je sastavni dio ovog dokumenta.

Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja

Priznavanje finansijskih instrumenata

Klasifikacija i mjerenje

- poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje
- karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice.

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja:

a) Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska sredstva su mjerena po amortiziranom trošku ako se drže u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a njihovi ugovorni novčani tokovi su SPPI.

U bilansu stanja ova sredstva se iskazuju po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti manjoj od bilo kakvog gubitka umanjenja. Prikazani su pod stavkom “Dati krediti i avansi klijentima”, “Ostala imovina”, “Plasmani kod drugih banaka”, “Obavezna rezerva kod Centralne banke” i “Novac i računi kod banaka”. Novac i računi kod drugih banaka uključuju samo potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznake od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ova sredstva se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi“ u okviru „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali poslovni prihodi“.

U Banci, finansijska sredstva po amortizovanom trošku predstavljaju najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnjenja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

b) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

Finansijska sredstva dužničkog instrumenta se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) ako su ugovorni novčani tokovi u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijsko sredstvo po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Prihodi od kamata“ pod „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OSD). Kao rezultat, uticaj na izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u bilansu stanja i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirana ostala sveobuhvatna dobit u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OSD u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao „Revalorizacione rezerve“. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OSD se reklasificira u dobit ili gubitak i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOCI. Oni su dio poslovnog modela. „držanje do naplate i prodaja“ Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOCI je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobiti / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom vrijednosnih papira.

c) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva čiji ugovorni novčani tokovi se ne smatraju SPPI automatski se mjere na FVPL. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Pozajmice' i 'Ostale finansijske obaveze'.

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha te prikazuju na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha'.

Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Banka koristi metodologije i tehnike za utvrđivanje i procjenu rizika koje su primjerene rizičnom profilu i strukturi portfolia, veličini i složenosti poslovanja. U skladu sa poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni, te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

Analiza profila rizika provodi se temeljem kvalitativne i kvantitativne analize, a polazna osnova je objedinjeni pregled vrsta rizika definisanih kroz Okvir taksonomije rizika Grupe, Zakon o Bankama i Odluka o sistemu internog upravljanja u banci Agencije za bankarstvo FBiH.

Aktivno upravljanje rizicima podrazumijeva sljedeće:

- identifikaciju rizika,
- analizu rizika,
- mjerenje rizika, odnosno procjenjivanje,
- kontrolu i monitoring rizika,
- izvještavanje o rizicima,
- davanje prijedloga za mjere i aktivnosti za izbjegavanje negativnih učinaka rizika.

U svrhu ispunjavanja ključnih ciljeva upravljanja rizicima a koji se odnose na održavanje adekvatnog nivoa kapitala i zadovoljavajućeg nivoa likvidnosti, Banka je uspostavila pouzdan i sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima, koji je zasnovan na definisanoj strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima i integrisan u sve poslovne aktivnosti i procese obezbjeđujući na taj način usklađenost profila rizika Banke sa utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima obuhvata upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju

Izloženost tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, i strategija za upravljanje navedenim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti

Banka u okviru sveobuhvatne procjene materijalnosti rizika na redovnoj osnovi vrši analizu u cilju utvrđivanja profila rizika. U skladu s tim, funkcije upravljanja rizicima nastoje osigurati da su svi materijalni rizici identificirani, kvantificirani, kvalificirani, te da se njima upravlja i da se kontinuirano prate. Takođe, procjena rizika se vrši i tokom uvođenja novog proizvoda i/ili modifikacije postojećih, prilikom projektnih inicijativa, procesa eksternalizacije i drugih procesa.

Banka je pripremila procjenu materijalno značajnih rizika na 31.12.2023. godine.

Mjere na zaštiti životne sredine

Banka svoju strategiju usmjerava na sektore i industrije koje imaju potencijal da kreiraju novu vrijednost, radna mjesta i ekonomski prosperitet Bosne i Hercegovine. Snažno zagovaramo koncepte ekološke održivosti i odgovornost prema okolišu, i opredjeljeni smo da ih integrišemo u sve osnove našeg poslovanja, što se može sažeti u četiri ključne oblasti:

- Održivo finansiranje i proizvodi kojima aktivno podržavamo klijente i zajednice u zelenoj tranziciji povećavajući udio zelenih kredita u našem portfoliju
- Anticipacija klimatskih i okolišnih rizika kroz naš sistem korporativnog upravljanja i poslovne prakse
- Javni projekti i inicijative za direktan rad na očuvanju prirode, ali i osvještavanje o odgovornosti prema okolišu u lokalnim zajednicama. Primjeri su projekti finansiranja energetski efikasnog/LED osvjetljavanja javnih prostora u saradnji sa lokalnim samoupravama i institucijama širom BiH, volonterske akcije čišćenja vodenih lokacija, akcija pošumljavanja i sl.
- Povećanje održivosti poslovanja naše organizacije.

U skladu sa ovim, principi očuvanja okoliša prožimaju i implementiraju se kroz sve pilare djelovanja opisane strateškim planom za 2024-2028.

Ovdje izdvajamo specifično kreiranu strategiju i fokuse sa ciljem povećanja ekološke održivosti poslovanja Banke kao organizacije.

1 Energetski održive lokacije Banke za smanjenje uticaja na okoliš

- a. Smanjenje emisije stakleničkih gasova (Scope 1 i 2) kroz optimizaciju korištenja resursa
 - Snadbijevanje od dobavljača električne energije certificiranih za proizvodnju iz obnovljivih izvora.
 - Korištenje zelene energije od lokalnih Elektroprivreda
 - Zelena energija se već koristi u dvije poslovnice (Žepče, Mostar), aktivnosti za ostale poslovnice u planu
 - U perspektivi - PPA ugovori (Power purchase agreement) za kupovinu energije koja je iz obnovljivih izvora, bez uticaja na karbonski otisak Banke
- b. Vlastite fotonaponske elektrane za proizvodnju zelene energije
Primjer implementacije na lokacijama poslovnica Zenica i Visoko, dalje lokacije u razmatranju kroz potencijalne saradnje sa ekspertnim društvima iz predmetne oblasti
- c. Unapređenja energetske efikasnosti na lokacijama Banke kroz niz aktivnosti koje su već implementirane na određenim lokacijama uz plan aktivne, postepene implementacije kroz cijelu infrastrukturu Banke poput LED

rasvjete, energetskog certificiranja objekata, automatizacije korištenja električne energije i sl. (Centrala Banke, kao i sve poslovnice koje se otvaraju ili renovirane poslovnica)

- d. Korištenje održivih principa gradnje i materijala u opremanju poslovnica
Korištenjem recikliranih materijala, materijala koji svojim svojstvima smanjuju potrošnju energenata kao i materijala čija proizvodnja zahtjeva manje emisije, podržavamo održive principe gradnje.
- e. Redukcija korištenja papira i reciklaža (Scope 3) kroz:
 - Zero-waste: upravljamo otpadom koji razdvajamo i generišemo na reciklažu.
 - Saradnjom sa gradskim komunalnim preduzećima koja imaju zaokružen proces reciklaže osiguravamo kvalitet cjelokupnog procesa smanjenja otpada.
 - Optimizacija potrošnje papira uz kontinuirano podizanje svijesti uposlenika, optimizaciju/digitalizaciju/uvođenje paperless rada u određenim procesima te adekvatan sistem mjerenja, planiranja i praćenja.

II Okolišno prihvatljiva mobilnost

Smanjenje direktne emisije stakleničkih gasova (scope 1) kroz:

- a) Korištenje vozila na električni pogon u voznom parku Banke
što je već realizirano na 25% flote vozila. Osim električnih vozila, kao vid tranzicije do pune elektrifikacije Banka je u procesu nabavke i light-hybrid vozila.
- b) Instalacija punionica električnih vozila u poslovnica Banke širom BiH
9 punionica u implementaciji instalacije uz plan analiziranja mogućnosti širenja mreže.
Planirano je da punionice budu locirane: Centrala Banke (4 punionice), Mostar, Tuzla, Banja Luka, Bihać i Tešanj.

III Ekološki otisak

- a) Održive marketing prakse kroz maksimalnu redukciju štampanog materijala, povećanje udjela "eko" artikala u poklon programima i saradnje sa dobavljačima koji praktikuju održivu proizvodnju
- b) Kontinuirana komunikacija o strategiji očuvanja okoliša i održivim praksama Banke/podizanje svijesti zaposlenika i drugih interesnih grupa
- c) Sistemi mjerenja i izvještavanja u cilju boljeg upravljanja i unapređenja ekološkog otiska.
Sve aktivnosti koje se poduzimaju trebaju biti mjerljive, kao i njihov uticaj na smanjenje emisije stakleničkih gasova (karbonski otisak) koji se mjeri na godišnjem nivou.
Mjerenja emisija se evidentiraju i prate kroz tri oblasti ili Scope-a:
 - Scope 1: vlastite emisije banke nastale direktno npr. gorivo za vozni park i energenti.
 - Scope 2: emisije nastale posredno (kod dobavljača Banke), emisije nastale proizvodnjom električne i toplotne energije i sl.

Ostvareni su značajni pomaci u smanjenju emisija unutar Scope-a 2, obzirom da električna energija predstavlja najveći izvor emisija stakleničkih gasova u operacijama Banke.

- Scope 3: indirektna emisije, nastale nesposredno kroz aktivnosti i procese Banke npr. tokom transporta uposlenika na posao i sl.

Mjerenje karbonskog otiska Banke definisao je Erste i Sparkasse grupnom metodologijom i isto je primjenjivo za Sparkasse Bank BiH. Erste i Sparkasse Grupa je unutar Scope-a 3 definisala određene oblasti koje će mjeriti te izvještavati (trenutno 7 oblasti). Aktivno mjerenje aktivnosti unutar Scope-a 3 za sparkasse Bank BiH je počelo u 2022g. i mjeri se na godišnjem nivou.

Prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja Banke, rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajuće računovodstvene evidencije koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku.

Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i dosljedno ih primjenjuje; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu financijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem. Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim financijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini na usvajanje.

M.P.

Amir Softić, Predsjednik Uprave Banke
Odgovorno lice

